

ACORD AFD NR. CMD 1014 01 E

ACORD DE FACILITATEA DE CREDIT

din 17 Septembrie 2024

între

AGENȚIA FRANCEZĂ DE DEZVOLTARE

Împrumutător

și

REPUBLICA MOLDOVA

Împrumutatul

CUPRINS

1.	DEFINIȚII ȘI INTERPRETARE	6
1.1	Definiții	6
1.2	Interpretare	6
2.	FACILITATEA, SCOPUL ȘI CONDIȚIILE DE UTILIZARE.....	6
2.1	Facilitatea	6
2.2	Scopul.....	6
2.3	Lipsa răspunderii.....	6
2.4	Condițiile precedente.....	6
3.	TRAGEREA FONDURILOR.....	7
3.1	Sume de tragere.....	7
3.2	Cerere de tragere	7
3.3	Finalizarea plății.....	7
3.4	Mecanica de plată.....	8
3.5	Termen limită pentru tragerea fondurilor.....	8
4.	DOBÂNDA	8
4.1	Rata dobânzii.....	8
4.2	Calcularea și plata dobânzii.....	10
4.3	Plata pentru întârziere și dobânda de întârziere.....	10
4.4	Comunicarea ratelor dobânzilor	11
4.5	Rata efectivă globală (<i>Taux Effectif Global</i>).....	11
5.	MODIFICAREA CALCULULUI DOBÂNZII	11
5.1	Perturbarea pieței.....	11
5.2	Înlocuirea ratei dobânzii cotate	12
6.	COMISIOANE.....	13
6.1	Comisioane de angajament.....	13
6.2	Comisioane de evaluare	14
7.	RĂMBURSARE.....	14
8.	PLATA ÎN AVANS ȘI ANULAREA	14
8.1	Plată anticipată voluntară	14
8.2	Plată anticipată obligatorie	15
8.3	Anularea de către Împrumutat.....	15
8.4	Anularea de către împrumutător.....	15
8.5	Restricții	16
9.	OBLIGAȚII SUPLIMENTARE DE PLATĂ.....	16
9.1	Costuri și cheltuieli.....	16
9.2	Despăgubirea de anulare	16
9.3	Despăgubirea pentru plata anticipată.....	16
9.4	Impozite și taxe	17
9.5	Despăgubirea valutară	17
9.6	Date scadente	18
10.	DECLARAȚII ȘI GARANȚII.....	18
10.1	Capacitate și autoritate	18
10.2	Validitatea și admisibilitatea probelor.....	18
10.3	Obligații cu caracter obligatoriu.....	18
10.4	Taxe de depunere sau timbru	18

10.5	Transfer de fonduri.....	19
10.6	Conflict cu alte obligații.....	19
10.7	Legislația aplicabilă și executarea.....	19
10.8	Neîndeplinirea obligațiilor de plată.....	19
10.9	Informații eronate.....	19
10.10	Clasament Pari Passu.....	19
10.11	Proveniența fondurilor și practicile interzise.....	19
10.12	Efect negativ semnificativ.....	20
11.	ANGAJAMENTE.....	20
11.1	Respectarea legilor, reglementări și obligații.....	20
11.2	Autorizații.....	20
11.3	Implementarea și menținerea programului.....	20
11.4	Responsabilitate socială și de mediu.....	20
11.5	Clasament Pari Passu.....	22
11.6	Angajament negativ.....	22
11.7	Evaluarea programului.....	22
11.8	Lista de sancțiuni și embargo.....	22
11.9	Proveniența fondurilor, absența practicilor interzise.....	23
11.10	Investigații.....	23
11.11	Vizibilitate și comunicare.....	24
12.	ANGAJAMENTE DE INFORMARE.....	24
12.1	Informații financiare.....	24
12.2	Implementarea programului.....	24
12.3	Raport de monitorizare.....	24
12.4	Notificarea neîndeplinirii obligațiilor sau a unui efect negativ semnificativ.....	24
13.	ANGAJAMENTE DE NEINDEPLINIRE A OBLIGAȚIILOR DE PLATA.....	25
13.1	Evenimente de neîndeplinire a obligațiilor de plată.....	25
13.2	Accelerare.....	27
13.3	Notificarea evenimentului de neîndeplinire a obligațiilor de plată.....	27
14.	ADMINISTRAREA FACILITĂȚII.....	27
14.1	Plăți.....	27
14.2	Compensarea.....	28
14.3	Zile lucrătoare.....	28
14.4	Moneda de plată.....	28
14.5	Convenția privind numărarea zilelor.....	28
14.6	Locul de plată.....	28
14.7	Perturbarea sistemelor de plată.....	29
15.	DIVERSE.....	29
15.1	Limbă.....	29
15.2	Certificări și determinări.....	29
15.3	Nulitate parțială.....	30
15.4	Renunțare.....	30
15.5	Cesinare.....	30
15.6	Efect juridic.....	30
15.7	Integralitatea acordului.....	30
15.8	Amendamente.....	30
15.9	Confidențialitate – Diezvăluirea informațiilor.....	30
15.10	Limitări.....	31
15.11	Dificultăți.....	31

16.	AVIZE.....	31
16.1	Scrisori și adrese.....	31
16.2	Transmitere	32
16.3	Comunicare prin intermediul mijloacelor electronice.....	32
17.	LEGISLAȚIA APLICABILĂ, EXECUTAREA ȘI ALEGEREA SEDIULUI.....	33
17.1	Legislația aplicabilă.....	33
17.2	Arbitraj	33
17.3	Avizarea procesului.....	33
18.	INTRAREA ÎN VIGOARE ȘI DURATA.....	33
	SCHEDULE 1A - DEFINIȚII.....	35
	SCHEDUL 1B - CONSTRUCȚII.....	47
	SCHEDULE 2A - DESCRIEREA PROGRAMULUI.....	48
	SCHEDUL 2B - LISTA EXCLUDERILOR.....	51
	SCHEDULE 3A - PLANUL DE FINANȚARE.....	54
	ANEXA 3B – MATRICEA DE POLITICI.....	55
	ANEXA 4 - CONDIȚII PRECEDENTE.....	59
	SCHEDUL 5A - FORMULARUL CERERII DE TRAGERE.....	61
	ANEXA 5B - FORMULAR DE CONFIRMARE A TRAGERII ȘI A RATEI.....	63
	ANEXA 5C - FORMULAR DE CERERE DE CONVERSIE A RATEI.....	65
	ANEXA 5D - FORMULAR DE CONFIRMARE A CONVERSIEI RATEI.....	66
	ANEXA 6 - INFORMAȚII CARE POT FI PUBLICATE PE SITE-UL WEB AL GUVERNULUI FRANCEZ ȘI PE SITE-UL WEB AL ÎMPRUMUTATULUI.....	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
	SCHEDUL 6.1 – NOTA COMUNICARE OPERAȚIONALĂ.....	68
	ANEXA 7 - LISTA NEEEXHAUSTIVĂ A DOCUMENTELOR DE MEDIU ȘI SOCIALE PE CARE ÎMPRUMUTATUL LE PERMITE SĂ FIE DIVULGATE ÎN LEGĂTURĂ CU PROCEDURILE DE GESTIONARE A DEFICIENȚELOR DE MANAGEMENT ALE PRM-URILOR.....	70
	ANEXA 8 - PLANUL DE ANGAJAMENT SOCIAL ȘI DE MEDIU.....	71

ACORD PRIVIND FACILITATEA DE CREDIT

ÎNTRE:

(1) **REPUBLICA MOLDOVA,**

reprezentat de domnul/doamna, Victoria Belous în calitatea sa de ministru al finanțelor al Republicii Moldova, autorizată în mod corespunzător să semneze prezentul acord,

("Moldova" sau "Împrumutatul");

ȘI

(2) **AGENCE FRANCAISE DE DEVELOPPEMENT**, entitate publică franceză de drept francez, cu sediul social la 5, Rue Roland Barthes, 75598 Paris Cedex 12, Franța, înregistrată în Registrul Comerțului și al Societăților din Paris cu numărul 775 665 599, reprezentată de doamna/dl Philippe Orliange, în calitate de Director Executiv pentru Țări al Agenției Franceze de Dezvoltare, autorizat în mod corespunzător să semneze prezentul acord,

("AFD" sau "Împrumutător");

(denumite în continuare împreună "Părți" și fiecare o "Parte");

DAT FIIND FAPTUL CĂ:

- (A) Împrumutatul intenționează să implementeze un program constând într-un împrumut bazat pe politici pentru a sprijini reformele din sectorul energetic din Republica Moldova în vederea consolidării securității energetice și pentru a contribui la convergența către standardele Uniunii Europene, astfel cum este descris mai detaliat în Anexa (*Descrierea Programului*), prin finanțarea bugetului de stat, cu excepția scopurilor menționate în anexa 2 (*Lista excluderilor*), precum și a cheltuielilor militare.
- (B) Împrumutatul a solicitat Împrumutătorului să pună la dispoziție o facilitate în scopul participării la finanțarea Programului.
- (C) Finanțatorul, o entitate publică care contribuie la punerea în aplicare a politicii de ajutor pentru dezvoltare a statului francez (în conformitate cu articolul L515.13 din Codul monetar și financiar francez), și-a exprimat interesul de a finanța programul.
- (D) În temeiul rezoluției nr. C20240405 din 19 iunie 2024, Împrumutătorul a fost de acord să pună facilitatea la dispoziția Împrumutatului în conformitate cu termenii și condițiile prezentului Acord.

PRIN URMARE, PĂRȚILE AU CONVENIT DUPĂ CUM URMEAZĂ:

1. DEFINIȚII ȘI INTERPRETARE

1.1 Definiții

Cuvintele și expresiile cu majuscule utilizate în prezentul Acord (inclusiv cele care apar în considerentele de mai sus și în anexe) au sensul care le este dat în Anexa (Definiții), cu excepția cazului în care se prevede altfel în prezentul Acord.

1.2 Interpretare

Cuvintele și expresiile utilizate în prezentul acord vor fi interpretate în conformitate cu prevederile Anexei (Construcții), cu excepția cazului în care apare o intenție contrară.

2. FACILITATEA , SCOPUL ȘI CONDIȚIILE DE UTILIZARE

2.1 Facilitatea

Sub rezerva termenilor prezentului Acord, Împrumutătorul pune la dispoziția Împrumutatului o facilitate în valoare totală maximă de douăzeci și cinci de milioane de euro (25 000 000 EUR).

2.2 Scopul

Scopul facilității este de a finanța bugetul Împrumutatului destinat implementării Programului descris în Anexa 2A (*Descrierea programului*), în conformitate cu Planul de finanțare descris în Anexa 3A (*Planul de finanțare*) și cu Matricea de Politici descrisă în Anexa 3B (*Matricea de politici*).

2.3 Absența răspunderii

Împrumutătorul nu va fi considerat responsabil pentru utilizarea oricărei sume împrumutate care nu este în conformitate cu dispozițiile prezentului Acord.

2.4 Condiții precedente

Nu mai târziu de Data semnării, Împrumutatul va furniza Împrumutătorului toate documentele prevăzute în Partea **Error! Reference source not found.** a Anexei (*Condiții Precedente*).

O cerere de tragere nu poate fi transmisă Împrumutătorului decât dacă:

- (a) Împrumutătorul a primit toate documentele enumerate în Partea **Error! Reference source not found.** a Anexei (*Condiții Precedente*) și a notificat Împrumutatul că aceste documente sunt satisfăcătoare în ceea ce privește forma și fondul;
- (b) la Data cererii de tragere și la Data de tragere propusă pentru Tragerea relevantă, nu a avut loc niciun eveniment de perturbare a sistemelor de plată și au fost îndeplinite condițiile stabilite în prezentul acord, inclusiv:
  - (1) niciun Eveniment de neîndeplinire a obligațiilor de plată care continuă sau ar rezulta din Tragerea propusă;
  - (2) Împrumutatul este la zi cu toate obligațiile sale de plată, inclusiv taxele și comisioanele datorate în temeiul acordului;

- (3) cererea de tragere a fost făcută în conformitate cu termenii clauzei 3.2 (*Cerere de retragere*);
- (4) fiecare declarație dată de Împrumutat în legătură cu clauza 10 (*Declarații și garanții*) este veridică;

3. TRAGEREA DE FONDURI

3.1 Suma de tragere

Facilitatea va fi pusă la dispoziția Împrumutatului în perioada de disponibilitate, într-o singură tragere.

Valoarea tragerii preconizate este de douăzeci și cinci de milioane de euro (25 000 000 EUR).

3.2 Cerere de retragere

În cazul îndeplinirii condițiilor prevăzute în Clauza 2.4 (b) (*Condiții precedente*), Împrumutatul poate debursa Facilitatea prin transmiterea către Împrumutător a unei Cereri de tragere completate în mod corespunzător. Cererea de tragere va fi transmisă de către Împrumutat directorului biroului AFD la adresa specificată în Clauza 16.1 (*Scrisori și adrese*).

Cererea de tragere este irevocabilă și se va considera ca fiind finalizată în mod corespunzător dacă:

- (a) Cererea de tragere este substanțial în forma stabilită în Anexa 5A (*Formularul cererii de tragere*);
- (b) Cererea de tragere este primită de Împrumutător cu cel puțin cincisprezece (15) zile lucrătoare înainte de termenul limită pentru tragere;
- (c) data tragerii este o zi lucrătoare care se încadrează în perioada de disponibilitate;
- (d) valoarea tragerii respectă Clauza 3.1 (*Suma de tragere*); și
- (e) toate documentele prevăzute în Partea a II-a a Anexei (*Condiții precedente*) în scopul tragerii sunt anexate la Cererea de tragere, sunt în conformitate cu anexa menționată mai sus și cu cerințele clauzei 3.4 (*Mecanisme de plată*
- (f)) și au o formă și un conținut satisfăcătoare pentru creditor.

3.3 Finalizarea plății

Sub rezerva clauzei 14.7 (*Perturbarea sistemelor de plată*), în cazul în care fiecare dintre condițiile prevăzute în Clauza 2.4 (b) (*Condiții precedente*) din prezentul acord a fost îndeplinită, Împrumutătorul va pune tragerea solicitată la dispoziția Împrumutatului cel târziu la Data tragerii.

Împrumutătorul va furniza Împrumutatului o scrisoare de confirmare a tragerii în mod substanțial în forma stabilită în Anexa 5B (*Formularul confirmării tragerii și a ratei*).

3.4 Mecanisme de plată

Suma tragerii se va debursa în contul deschis în numele Împrumutatului la Banca Națională a Moldovei ("*Contul Împrumutatului*") conform rechizitelor indicate în Anexa 1A (*Definiții*).

3.5 Termenul limită pentru tragerea fondurilor

Tragerea integrală a facilității are loc cel târziu la Data limită pentru tragerea fondurilor.

În cazul în care tragerea integrală nu are loc până la data menționată mai sus, creditorul poate anula facilitatea în conformitate cu clauza 8.4 (*Anularea de către creditor*).

Termenul limită pentru tragere de fonduri nu poate fi amânat fără acordul prealabil al Finanțatorului.

Orice amânare a Termenului limită pentru tragerea de fonduri va fi (i) supusă unor taxe și/sau unor noi condiții financiare și (ii) formalizată în scris între Părți .

4. **DOBÂNDA**

4.1 Rata dobânzii

4.1.1 Selectarea ratei dobânzii

Pentru fiecare Debursare, Împrumutatul poate selecta o Rată a dobânzii fixă sau o Rată a dobânzii variabilă, care se va aplica sumei stabilite în Cererea de debursare relevantă, prin indicarea Ratei Dobânzii selectate, adică fixă sau variabilă, în solicitarea de tragere transmisă Împrumutătorului în mod substanțial în forma prevăzută în Anexa 5A (*Forma de solicitare de tragere*), sub rezerva următoarelor condiții:

(a) Rata flotantă a dobânzii

Împrumutatul poate selecta o Rată a Dobânzii variabilă, care va fi rata procentuală pe an, fiind totalul:

- EURIBOR la șase luni sau, după caz, Indicatorul de referință de înlocuire plus orice marjă de ajustare, determinată în conformitate cu prevederile Clauzei 5 (*Modificarea calculului dobânzii*) din Contract; și
- Marja.

Fără a aduce atingere celor de mai sus, pentru orice tragere, în cazul în care prima perioadă de dobândă este mai mică de o sută treizeci și cinci (135) de zile, EURIBOR aplicabil va fi:

- EURIBOR de o lună sau, după caz, Indicatorul de referință de înlocuire plus orice marjă de ajustare, determinată în conformitate cu prevederile Clauzei 5 (*Modificarea calculului dobânzii*) din Contract, dacă prima Perioadă de Dobândă este mai puțin de șaiszeci (60) de zile; sau
- EURIBOR la trei luni sau, după caz, Indicatorul de referință de înlocuire plus orice marjă de ajustare, determinată în conformitate cu prevederile Clauzei 5 (*Modificarea calculului dobânzii*) din Contract, dacă prima

Perioadă a Dobânzii este între șaiszeci (60) de zile și o sută treizeci și cinci (135) de zile.

(b) Rata fixă a dobânzii

Cu condiția ca suma unei Trageri solicitate să fie egală sau mai mare de trei milioane de euro (3.000.000 EUR), Împrumutatul poate selecta o Rată fixă a Dobânzii pentru respectiva Tragere solicitată. Rata fixă a dobânzii va fi rata fixă de referință majorată sau scăzută de orice fluctuație a ratei indicelui pentru perioada de la Data de stabilire a ratei de semnare și data de stabilire a ratei pentru fiecare tragere.

Împrumutatul poate specifica în Cererea de tragere o sumă maximă pentru Rata fixă a dobânzii. În cazul în care rata fixă a dobânzii calculată la data stabilirii ratei depășește suma maximă pentru rata fixă a dobânzii specificată în cererea relevantă de tragere, o astfel de cerere de tragere va fi anulată, iar suma de tragere specificată în cererea de tragere anulată va fi creditată în creditul disponibil.

4.1.2 Rata minimă a dobânzii

Rata dobânzii stabilită în conformitate cu clauza 4.1.1 (*Selectarea ratei dobânzii*), indiferent de opțiunea aleasă, nu va fi mai mică de zero virgulă douăzeci și cinci la sută (0,25 %) pe an, în pofida oricărei scăderi a ratei dobânzii.

4.1.3 Conversia de la o rată a dobânzii flotantă la o rată a dobânzii fixă

(a) Conversia ratei la cererea Împrumutatului sau conversia la inițiativa Creditorului în cazul restructurării

Împrumutatul poate solicita în orice moment ca Împrumutătorul să convertească Rata dobânzii flotantă aplicabilă unei Trageri sau mai multor Trageri într-o Rată fixă a Dobânzii, cu condiția ca suma respectivei Trageri sau suma agregată a Tragerii (după caz) să fie egală sau mai mare de trei milioane de euro (3,000,000 de euro).

În acest sens, Împrumutatul va trimite Împrumutătorului o Cerere de Conversie a Ratei în mod substanțial în forma prevăzută în Anexa 5C (*Formula Cererii de Conversie a Ratei*). Împrumutatul poate specifica în Scrisoarea de conversie a ratei o sumă maximă pentru Rata fixă a dobânzii. În cazul în care rata fixă a dobânzii calculată la Data stabilirii ratei depășește suma maximă pentru rata fixă a dobânzii specificată de Împrumutat în Cererea de conversie a ratei, o astfel de Cerere de conversie a ratei va fi anulată automat.

Rata fixă a dobânzii va intra în vigoare la două (2) zile lucrătoare de la data stabilirii ratei.

În cazul unei restructurări sau al unei propuneri de restructurare care afectează Împrumutatul și care ar putea avea un impact asupra creditului, și pentru a facilita finalizarea restructurării în interesul părților, creditorul poate converti rata dobânzii variabile într-o rată fixă a dobânzii aplicabilă la una sau mai multe trageri. Creditorul va informa Împrumutatul cu privire la orice astfel de conversie.

(a) Mecanismul de conversie a ratei

Rata fixă a dobânzii aplicabilă Tragerilor relevante va fi determinată în conformitate cu Clauza 4.1.1(b) (*Rata fixă a dobânzii*) de mai sus la Data de stabilire a ratei menționată la paragraful (a) de mai sus.

Împrumutătorul va trimite Împrumutatului o scrisoare de confirmare a conversiei ratei în mod substanțial în forma prevăzută în Anexa 5D (*Forma de confirmare a conversiei ratei*).

O conversie a ratei este finală și se efectuează fără costuri.

4.2 Calculul și plata dobânzii

Împrumutatul va plăti dobânda acumulată pe suma trasă la fiecare Dată de plată .

Valoarea dobânzii plătită de către Împrumutat la o Dată de plată relevantă și pentru o Perioadă de dobândă relevantă este egală cu suma oricăror dobânzi datorate de Împrumutat la valoarea Principalului neachitat aferent fiecărei Împrumutări. Dobânda datorată de Împrumutat pentru fiecare tragere se calculează pe baza

principalul restant datorat de Împrumutat în legătură cu tragerea relevantă la data de plată imediat anterioară sau, în cazul primei perioade de dobândă, la data tragerii corespunzătoare;

numărul exact de zile care s-au acumulat în cursul perioadei de dobândă relevante pe baza unui an de trei sute șaiszeci (360) de zile; și

rata dobânzii aplicabilă, determinată în conformitate cu dispozițiile clauzei 4.1 (*rata dobânzii*).

4.3 Plăți întârziate și dobânzi de întârziere

(a) Întârzierea efectuării plăților și dobânzile de întârziere pentru toate sumele datorate și neachitate (cu excepția dobânzilor)

În cazul în care Împrumutatul nu plătește nici o sumă plătită de către acesta Împrumutătorului în temeiul prezentului Acord (indiferent dacă este vorba de o plată a principalului, de o compensație de plată în avans, de orice costuri, taxe și cheltuieli de orice fel prevăzute în prezentul Acord, cu excepția oricărei dobânzi restante neplătite) la data scadenței sale, dobânda se va acumula la suma restantă, în măsura permisă de lege, de la Data scadenței până la Data de plată efectivă (atât înainte, cât și după o hotărâre arbitrală, dacă există) la rata dobânzii aplicabilă perioadei actuale de dobândă (dobândă de întârziere) majorată cu trei întreg și cinci puncte la sută. (3.5%) (dobânda de întârziere). Nu este necesară nici o notificare prealabilă oficială din partea Împrumutătorului.

(b) Întârzierea efectuării plăților și dobânzile de întârziere pentru dobânzile restante neplătite

Dobânda care nu a fost plătită la Data scadenței se capitalizează și este purtătoare de dobândă, în măsura permisă de lege, Rata dobânzii aplicabilă Perioadei de dobândă în curs (dobânda de întârziere), majorată cu trei virgulă cinci la sută. (3.5%) (dobânda de

întârziere), în măsura în care această dobândă a fost datorată și exigibilă timp de un (1) an. Nu este necesară nici o notificare prealabilă oficială din partea Împrumutătorului.

Împrumutatul va plăti orice dobândă restantă în temeiul prezentei Clauze 4.3 (*Plata pentru întârziere și dobânda de întârziere*) imediat la cererea Împrumutătorului sau la fiecare Dată de plată după data scadentă a plății restante.

- (c) Primirea oricărei plăți a dobânzii de întârziere de către Împrumutător nu implică acordarea unei prelungiri a plății către Împrumutat și nici nu va funcționa ca o renunțare la oricare dintre drepturile Împrumutătorului de mai jos.

4.4 Comunicarea ratelor dobânzilor

Împrumutătorul va notifica imediat Împrumutatul cu privire la determinarea fiecărei rate a dobânzii în conformitate cu prezentul Acord .

4.5 Rata globală efectivă (*Taux Effectif Global*)

Pentru a se conforma articolelor L. 314-1-L.314-5 și R.314-1 și următoarele din Codul francez al consumatorilor și L. 313-4 din Codul monetar și financiar francez, Împrumutătorul informează Împrumutatul, iar Împrumutatul acceptă că Rata globală efectivă (*taux effectif global*) aplicabilă instrumentului poate fi evaluată la o rată anuală de 3 punct 53 la sută (3,53%) pe baza unui an de trei sute șazeci și cinci (365) de zile, și o perioadă de dobândă de șase (6) luni, la o rată a perioadei de 1 punct 75 la sută (1,75%) sub rezerva următoarelor

- (a) ratele de mai sus sunt furnizate doar în scop informativ;
- (b) ratele de mai sus se calculează pe baza faptului că:
  - (1) tragerea integrală a facilității este la rată fixă la data semnării;
  - (2) nicio tragere pusă la dispoziția Împrumutatului nu va purta dobândă la rată flotantă; și
  - (3) rata fixă pe durata Facilității ar trebui să fie egală cu 3 punct 39 la sută (3,39%) pe an;
- (c) ratele de mai sus iau în considerare comisioanele și costurile plățibile de Împrumutat în temeiul prezentului Acord, presupunând că aceste comisioane și costuri vor rămâne fixe și se vor aplica până la expirarea termenului prezentului Acord.
- (d) Pentru evitarea oricăror îndoieli, rata globală efectivă (*taux effectif global*) este o rată orientativă care nu va fi rata dobânzii aplicabilă pentru o Tragere în cadrul unei Perioade de Dobândă. Aceste informații sunt ilustrative și se bazează pe anumite ipoteze care nu sunt obligatorii pentru Împrumutător în viitor.

5. **MODIFICAREA CALCULULUI DOBÂNZII**

5.1 Perturbarea pieței

- (a) În cazul în care un Eveniment de perturbare a pieței afectează piața interbancară din zona Euro și este imposibil:

- (1) ca rata fixă a dobânzii să determine rata fixă a dobânzii aplicabilă unei trageri, sau
- (2) ca rata variabilă a dobânzii, să determine EURIBOR aplicabil pentru perioada de dobândă relevantă,

Împrumutătorul va informa Împrumutatul.

- (b) La survenirea evenimentului descris la litera (a) de mai sus, rata dobânzii aplicabilă, după caz, pentru tragerea relevantă sau pentru perioada de dobândă relevantă va fi suma:
  - (1) Marja; și
  - (2) ratei procentuale pe an corespunzătoare costului pentru Împrumutător de finanțare a tragerilor (tragerilor) relevante din orice sursă pe care o poate selecta în mod rezonabil. Rata respectivă va fi notificată Împrumutatului cât mai curând posibil și, în orice caz, înainte de (1) prima Dată de plată pentru dobânda datorată în temeiul unei astfel de trageri pentru rata fixă a dobânzii sau (2) Data plății pentru dobânda datorată în conformitate cu această perioadă a dobânzii pentru rata flotantă a dobânzii .

5.2 Înlocuirea ratei dobânzii cotate

5.2.1 Definiții

"**Organism de desemnare relevant**" înseamnă orice bancă centrală, autoritate de reglementare, autoritate de supraveghere sau grup de lucru sau comitet patronat sau prezidat de sau constituit la cererea oricăreia dintre acestea.

"**Eveniment de înlocuire a ratei dobânzii cotate**" înseamnă oricare dintre următoarele evenimente sau serii de evenimente:

- (a) definirea, metodologia, formula sau mijloacele de determinare a ratei dobânzii cotate s-au modificat semnificativ;
- (b) este adoptată o lege sau un regulament care interzice utilizarea Ratei dobânzii cotate, fiind specificat, pentru evitarea oricăror îndoieli, faptul că apariția acestui eveniment nu va constitui un eveniment obligatoriu de plată anticipată;
- (c) administratorul Ratei dobânzii cotate sau supraveghetorul acestuia anunță public:
  - (1) că a încetat sau va înceta să furnizeze Rata dobânzii cotate pentru totdeauna sau pe un termen nedeterminat și, în acel moment, niciun administrator succesor nu a fost nominalizat public pentru a continua să furnizeze rata dobânzii cotate respectivă;
  - (2) că Rata dobânzii cotate a încetat sau va înceta să mai fie publicată pentru totdeauna sau pe termen nedeterminat; sau
  - (3) că rata dobânzii cotate nu mai poate fi utilizată (fie la momentul de față sau în viitor);
- (d) se face un anunț public cu privire la falimentul administratorului ratei dobânzii cotate respective sau a oricăreia alte proceduri de insolvență împotriva

acestui și, în acel moment, niciun administrator succesori nu a fost desemnat public pentru a continua să furnizeze rata dobânzii cotate respectivă; sau

- (e) în opinia Împrumutătorului, rata dobânzii cotate a încetat să mai fie utilizată în cadrul unei serii de tranzacții de finanțare comparabile .

"Rata dobânzii cotate" înseamnă EURIBOR sau, în urma înlocuirii acestei rate cu un indice de referință de înlocuire, valoarea Indicelui de referință de înlocuire .

"Data de înlocuire a ratei dobânzii cotate" înseamnă:

- în ceea ce privește evenimentele la care se face referire la literele (a), (d) și (e) din definiția de mai sus a evenimentului de înlocuire a ratei dobânzii cotate, data la care Împrumutătorul ia cunoștință de producerea unui astfel de eveniment și,
- în ceea ce privește evenimentele la care se face referire la literele b) și c) din definiția de mai sus a evenimentului de înlocuire a ratei dobânzii cotate, data după care utilizarea Ratei dobânzii cotate va fi interzisă sau data la care administratorul Ratei dobânzii cotate încetează pentru totdeauna sau pe un termen nedeterminat să furnizeze Rata dobânzii cotate sau data după care rata dobânzii cotate nu mai poate fi utilizată.

5.2.2 Fiecare parte recunoaște și este de acord, în beneficiul celeilalte părți, că, în cazul în care are loc un eveniment de înlocuire a ratei dobânzii cotate și pentru a menține echilibrul economic al Acordului, Împrumutătorul poate înlocui rata dobânzii cotate cu o altă rată ("**Indicele de Referință de înlocuire**"), care poate include o marjă de ajustare pentru a evita orice transfer de valoare economică între părți (dacă există) ("**Marja de ajustare**") și Împrumutătorul va stabili data de la care indicele de referință de înlocuire și, dacă este cazul, marja de ajustare vor înlocui rata dobânzii cotate și orice alte modificări aduse Acordului necesare ca urmare a înlocuirii ratei dobânzii cotate cu indicele de referință de înlocuire.

5.2.3 Determinarea indicelui de referință de înlocuire și modificările necesare se vor face cu bună-credință și ținând cont de, (i) de recomandările oricărui organism de nominalizare relevant sau (ii) de recomandările administratorului ratei de evaluare sau (iii) de soluția industrială recomandată de asociațiile profesionale din sectorul bancar sau (iv) de practica de piață observată într-o serie de tranzacții de finanțare comparabile la data înlocuirii.

5.2.4 În cazul înlocuirii ratei dobânzii cotate, Împrumutătorul va notifica imediat Împrumutatul cu privire la termenii și condițiile de înlocuire pentru a înlocui rata dobânzii cotate cu indicele de referință de înlocuire, care se va aplica perioadelor de dobândă care încep cu cel puțin două zile lucrătoare după data de înlocuire a ratei dobânzii cotate.

5.2.5 Dispozițiile Clauzei 5.2 (*Înlocuirea ratei dobânzii cotate*) prevalează asupra dispozițiilor Clauzei 5.1 (*Perturbarea pieței*).

6. COMISIOANE

6.1 Comisioane de angajament

Un comision de angajament de zero virgulă cinci procente (0,5%) pe an va fi calculat începând cu data semnării.

Prima plată pentru un astfel de comision de angajament va fi datorată Împrumutătorului de către Împrumutat numai de la data intrării în vigoare a prezentului Acord. Comisionul de angajament se calculează la rata specificată mai sus în funcție de valoarea creditului disponibil proporțional cu numărul real de zile scurse, majorat cu valoarea oricărei trageri care urmează să fie pusă la dispoziție de către Împrumutător în conformitate cu orice Cerere de trageră în așteptare.

Primul comision de angajament se calculează pentru perioada cuprinsă între (i) Data semnării (exclusă) până la (ii) data imediat următoare plății (inclusiv). Comisiunile de angajament ulterioare se calculează pentru perioadele care încep în ziua imediat următoare datei de plată (inclusiv) și se încheie la următoarea Dată de plată (inclusiv).

Comisionul de angajament acumulat se plătește după Data efectivității (i) la fiecare Dată de plată atâta timp cât Facilitatea disponibilă este mai mare de zero ; (ii) la Data plății care urmează ultimei zile a Perioadei de trageră; și (iii) în cazul în care Creditul Disponibil este anulat în întregime, la Data plății următoare datei efective a anulării respective.

6.2 Comisiunile de evaluare

După maxim treizeci de zile de la data intrării în efectivitate și, în orice caz, înainte de data tragerii, Împrumutatul va plăti Împrumutătorului un comision de evaluare de zero punct cincizeci (0,50%) calculată din valoarea maximă a Facilității.

7. **RAMBURSARE**

După expirarea Perioadei de grație, Împrumutatul va rambursa Împrumutătorului suma principală a Facilității în douăzeci (20) de rate semi-anuale, scadente și plătibile la fiecare dată de plată .

Prima tranșă va fi scadentă și plătibilă la 20.11.2029, iar ultima tranșă va fi scadentă și plătibilă la 20.5.2039. Înainte de fiecare Dată de plată, Împrumutătorul va transmite Împrumutatului o notificare de plată.

La sfârșitul perioadei de trageră, Împrumutătorul va transmite Împrumutatului tabela de amortizare în ceea ce privește Facilitatea, luând în considerare, dacă este cazul, orice potențială anulare a Facilității în temeiul Clauzelor 8.3 (*Anularea de către Împrumutat*) și/sau 8.4 (*Anularea de către Împrumutător*).

8. **PLATĂ ANTICIPATĂ ȘI ANULARE**

8.1 Plată anticipată voluntară

Împrumutatul nu are dreptul să plătească în avans întreaga Facilitate sau orice parte a acesteia înainte de expirarea Perioadei de grație . Începând cu ziua următoare expirării Perioadei de grație, Împrumutatul poate plăti în avans întreaga Facilitate sau orice parte a acesteia, sub rezerva următoarelor condiții:

- (a) Împrumutatul va notifica Împrumutătorul cu privire la intenția sa de a plăti în avans cu cel puțin treizeci (30) de zile lucrătoare printr-o notificare scrisă și irevocabilă înainte de data preconizată a plății în avans;
- (b) suma care urmează să fie plătită anticipat este egală cu una sau mai multe tranșe din suma datoriei principale ;
- (c) data preconizată a plății anticipate este o Dată de plată ;
- (d) toate plățile anticipate se vor efectua împreună cu plata dobânzilor acumulate, a oricăror taxe, indemnizații și a costurilor aferente în legătură cu suma plătită anticipat, astfel cum se prevede în prezentul Acord;

- (e) nu există nicio sumă restantă neachitată; și
- (f) în cazul unei plăți anticipate parțiale, Împrumutatul trebuie să fi dat furnizat dovezi, satisfăcătoare Împrumutătorului, că dispune de suficiente fonduri prevăzute în angajamente, disponibile în scopul finanțării Programului, astfel cum este stabilit în Planul de finanțare.

La Data plății la care se efectuează plata anticipată, Împrumutatul va plăti întreaga sumă a Indemnizațiilor de plată anticipată datorate și plătibile în conformitate cu Clauza 9.3 (*Despăgubire de plată anticipată*).

8.2 Plată anticipată obligatorie

Împrumutatul rambursează anticipat imediat, integral sau parțial, facilitatea la primirea unei notificări din partea creditorului prin care Împrumutatul este informat cu privire la oricare dintre următoarele evenimente:

- (a) Ilegalitate: devine ilegal ca Împrumutătorul, în conformitate cu legislația sa aplicabilă, să își îndeplinească oricare dintre obligațiile prevăzute în prezentul Acord sau să finanțeze sau să mențină Facilitatea;
- (b) Decizii și instrucțiuni ale statului francez: Guvernul francez și-a anunțat intenția sau a decis să rupă, să suspende sau să întrerupă total sau parțial relațiile diplomatice și/sau de cooperare cu Împrumutatul sau cu guvernul țării Împrumutatului; sau Împrumutatul a rupt sau a anunțat că va rupe total sau parțial relațiile diplomatice și/sau de cooperare cu Franța.
- (c) Neîndeplinirea obligațiilor : Împrumutătorul declară un eveniment de neîndeplinire a obligațiilor de plată în conformitate cu clauza 13 (*Evenimente de neîndeplinire a obligațiilor de plată*);

În cazul fiecăruia dintre evenimentele menționate la alin. (a) și (b) de mai sus, Împrumutătorul își rezervă dreptul, după ce a notificat împrumutatul în scris, de a-și exercita drepturile în calitate de Împrumutător în modul specificat la alineatul (b) din Clauza 13.2 (*Accelerare*).

8.3 Anularea de către Împrumutat

Înainte de termenul limită pentru tragere, Împrumutatul poate anula integral sau parțial Creditul disponibil, acordând Împrumutătorului o notificare prealabilă cu trei (3) zile lucrătoare.

La primirea unei astfel de notificări de anulare, Împrumutătorul va anula suma notificată de Împrumutat, cu condiția ca cheltuielile, astfel cum sunt specificate în Planul de finanțare, să fie acoperite într-un mod satisfăcător pentru Împrumutător, cu excepția cazului în care Programul este abandonat de împrumutat.

8.4 Anularea de către creditor

Creditul disponibil va fi anulat imediat după transmiterea unei notificări către Împrumutat, care va intra în vigoare imediat, dacă:

- (a) Creditul disponibil nu este egal cu zero la termenul-limită pentru tragere;
- (b) a avut loc și continuă un eveniment de neîndeplinire a obligațiilor de plată; sau
- (c) a avut loc un eveniment menționat în clauza 8.2 (*Plata anticipată obligatorie*);

Împrumutător), Împrumutătorul a propus amânarea termenului de tragere pe baza unor noi condiții financiare care se vor aplica oricăror trageri în cadrul creditului disponibil, iar Împrumutatul a fost de acord cu propunerea.

8.5 Restricții

Orice notificare de plată anticipată sau anulare formulată de o parte în temeiul prezentei clauze 8 (*Plata anticipată și Anularea*) va fi irevocabilă și, cu excepția cazului în care se prevede altfel în prezentul acord, orice astfel de notificare va specifica data sau datele la care urmează să se efectueze plata anticipată sau anularea relevantă și valoarea plății anticipate sau a anulării respective.

Împrumutatul nu va plăti în avans sau anula integral sau în orice parte a Facilității decât în momentele și în modul prevăzut în mod expres în prezentul Acord.

Orice plată anticipată în temeiul prezentului acord se va efectua împreună cu plata (i) dobânzii acumulate pentru suma plătită anticipat, (ii) comisioanele restante și (iii) despăgubirea de plată anticipată menționată în clauză 9.3 (*Despăgubirea de plată anticipată*) de mai jos.

Orice sumă de plată anticipată se va aplica în raport cu restul ratelor în ordinea inversă a scadenței.

Împrumutatul nu poate reîmpărți în totalitate sau orice parte a Facilității care a fost plătită în avans sau anulată.

9. OBLIGAȚII SUPLIMENTARE DE PLATĂ

9.1 Costuri și cheltuieli

9.1.1 În cazul în care este necesară o modificare a prezentului Acord, Împrumutatul va rambursa Împrumutătorului orice costuri aplicabile suportate în legătură cu această modificare.

9.1.2 Împrumutatul va rambursa Împrumutătorului toate costurile și cheltuielile (inclusiv taxele legale) suportate de acesta în legătură cu executarea sau păstrarea oricăruia dintre drepturile sale în temeiul prezentului acord.

9.1.3 Împrumutatul va plăti direct sau, dacă este cazul, va rambursa Împrumutătorului valoarea tuturor costurilor și cheltuielilor sau a taxelor de transfer în legătură cu transferul de fonduri către sau în contul Împrumutatului facturat de orice bancă (intermediară sau finală) aleasă de Împrumutat.

9.2 Despăgubire de anulare

În cazul în care Facilitatea este anulată integral sau parțial, în conformitate cu termenii clauzelor 8.3 (*Anularea de către Împrumutat*) și/sau 8.4 (*Anularea de către Împrumutător*) lit. (a) și (b), Împrumutatul va plăti o despăgubire de anulare calculată la două virgulă cincizeci (2,50%) pentru suma anulată a Facilității.

Fiecare despăgubire de anulare este datorată și plătită la Data plății imediat după anularea totală sau parțială a Facilității.

9.3 Despăgubire de plată anticipată

Din cauza pierderilor suferite de Împrumutător ca urmare a plății anticipate a întregii facilități sau a oricărei părți a acesteia, în conformitate cu clauzele 8.1 (*Plata anticipată voluntară*) sau

8.2 (*Plata anticipată obligatorie*), Împrumutatul va plăti Împrumutătorului o despăgubire egală cu valoarea totală a:

- despăgubire compensatorie de plată anticipată ; și
- orice costuri care decurg din întreruperea oricăror tranzacții swap de acoperire a riscurilor a dobânzii instituite de Împrumutător în legătură cu suma plătită în avans.

9.4 Impozite și taxe

9.4.1 Costuri de înregistrare

Nu se va plăti niciun cost de înregistrare sau alte taxe similare în ceea ce privește Acordul și orice eventuală modificare a acestuia.

9.4.2 Impozit reținut la sursă

Împrumutatul se angajează ca toate plățile efectuate către Împrumutător în temeiul prezentului acord să fie scutite de orice impozit reținut la sursă.

În cazul în care un impozit reținut la sursă este impus de lege, Împrumutatul se angajează să încaseze suma oricărei astfel de plăți la o astfel de sumă care lasă Împrumutătorul cu o sumă egală cu plata care ar fi fost datorată dacă nu ar fi fost necesară plata impozitului reținut la sursă.

Împrumutatul va rambursa Împrumutătorului toate cheltuielile și/sau taxele pentru contul Împrumutatului care au fost plătite de Împrumutător (dacă este cazul), cu excepția oricăror taxe datorate în Franța.

9.5 Despăgubire valutară

În cazul în care orice sumă datorată de împrumutat în temeiul prezentului Acord sau orice ordin, hotărâre sau atribuire dată sau făcută în legătură cu o astfel de sumă trebuie să fie convertită din moneda în care suma respectivă este plătită într-o altă monedă, în scopul:

formulării sau depunerii unei cereri sau a unei dovezi împotriva Împrumutatului; sau

obținerea sau executarea unui ordin, a unei hotărâri judecătorești sau a unei hotărâri în legătură cu orice litigiu sau procedură de arbitraj,

Împrumutatul va despăgubi Împrumutătorul împotriva și, în termen de trei (3) zile lucrătoare de la cererea Împrumutătorului și în conformitate cu legea, va plăti Împrumutătorului, valoarea oricărui cost, pierdere sau datorie care decurge din sau ca urmare a conversiei, inclusiv orice discrepanță între: (A) cursul de schimb utilizat pentru a converti suma relevantă din prima monedă în a doua monedă; și (B) cursul de schimb sau cursul (cursurile) de schimb de care dispune Împrumutătorul în momentul primirii sumei respective. Această obligație de a despăgubi Împrumutătorul este independentă de orice altă obligație a Împrumutatului în temeiul prezentului Acord.

Împrumutatul renunță la orice drept pe care îl poate avea în temeiul oricărei legi aplicabile de a plăti orice sumă datorată în temeiul prezentului Acord într-o altă monedă sau unitate monetară decât cea în care este exprimată ca fiind plătită.

9.6 Date scadente

Orice despăgubire sau rambursare plătită de împrumutat Împrumutătorului în temeiul prezentei clauze 9 (*Obligații Suplimentare*) este datorată și plătită la data plății imediat următoare circumstanțelor care au dat naștere despăgubirii sau rambursării relevante.

Fără a aduce atingere celor de mai sus, orice despăgubire care trebuie plătită în legătură cu o plată anticipată în temeiul Clauzei 9.3 (*Despăgubirea de plată anticipată*) este datorată și exigibilă la data plății în avans relevante.

10. **DECLARAȚII ȘI GARANȚII**

Toate declarațiile și garanțiile prevăzute în prezenta clauză 10 (*Declarații și Garanții*) sunt efectuate de împrumutat în beneficiul Împrumutătorului la data semnării. Toate declarațiile și garanțiile din prezenta clauză 10 (*Declarații și Garanții*) sunt, de asemenea, considerate a fi făcute de către Împrumutat la data cererii de trageră, la data tragerii și la fiecare dată de plată, cu excepția faptului că declarațiile repetate conținute în clauza 10.9 (*Informații eronate*) sunt considerate a fi făcute de împrumutat în legătură cu informațiile furnizate de Împrumutat de la data la care a fost făcută ultima declarație.

10.1 Capacitate și autoritate

Împrumutatul are puterea de a încheia, de a executa și de a livra prezentul Acord și de a îndeplini toate obligațiile prevăzute. Împrumutatul a luat toate măsurile necesare pentru a autoriza intrarea, executarea și livrarea prezentului Acord.

10.2 Validitatea și admisibilitatea probelor

Cu excepția adoptării de către Parlamentul Republicii Moldova a unei legi de ratificare a prezentului acord, care va avea loc după data semnării și înainte de data efectivității, au fost obținute toate autorizațiile necesare pentru a permite Împrumutatului să încheie în mod legal și să își exercite drepturile și să își respecte obligațiile care îi revin în temeiul prezentului acord, care sunt în vigoare și efect deplin, și nu există circumstanțe care ar putea duce la revocarea, neînnoirea sau modificarea, integrală sau parțială, a unor astfel de autorizații.

În special, această facilitate este inclusă în Legea bugetului debitorului. Cu toate acestea, includerea Facilității în programul anual de împrumuturi de stat sau în cadrul bugetar pe termen mediu nu este necesară pentru ca Împrumutatul să intre în mod legal și să fie pe deplin obligat de prezentul acord.

10.3 Obligații cu caracter obligatoriu

Obligațiile asumate de Împrumutat în temeiul prezentului Acord respectă toate legile și reglementările aplicabile Împrumutatului în jurisdicția sa și sunt obligații legale, valabile, cu caracter obligatoriu și executorii care sunt în vigoare în conformitate cu termenii lor scrise.

10.4 Taxe de depunere și de timbru

În conformitate cu legile jurisdicției Împrumutatului, nu este necesar ca prezentul Acord să fie depus, înregistrat sau înscris la orice instanță sau altă autoritate din jurisdicția respectivă sau ca orice ștampilă, înregistrare sau impozite sau taxe similare să fie plătite pe sau în legătură cu prezentul Acord sau cu tranzacțiile avute în vedere în acesta.

10.5 Transfer de fonduri

Toate sumele datorate de împrumutat Împrumutătorului în temeiul prezentului acord, fie ca principal sau dobândă, dobândă de întârziere, indemnizație de anulare, despăgubire de plată în avans, costuri și cheltuieli incidentale sau orice altă sumă sunt liber convertibile și transferabile.

Această reprezentare rămâne în vigoare și produce efecte până la rambursarea integrală a tuturor sumelor datorate Împrumutătorului.

Împrumutatul va obține în timp util suma de euro necesară pentru respectarea acestei declarații.

10.6 Conflict cu alte obligații

Încheierea și executarea de către Împrumutat a prezentului Acord și a tranzacțiilor avute în vedere de acesta nu intră în conflict cu nicio lege sau reglementare internă sau străină aplicabilă acestuia, cu documentele sale constituționale (sau cu orice documente similare) sau cu orice acord sau instrument obligatoriu pentru Împrumutat sau care afectează oricare dintre activele sale.

10.7 Legislația aplicabilă și executarea

Orice hotărâre judecătorească obținută în legătură cu prezentul Acord, reglementată de legislația franceză, într-o instanță franceză sau orice hotărâre a unui tribunal arbitral va fi recunoscută și executată în jurisdicția Împrumutatului, sub rezerva normelor procedurale obligatorii ale Republicii Moldova privind executarea hotărârilor judecătorești străine sau a hotărârilor arbitrale străine.

10.8 Neîndeplinirea obligațiilor de plată

Niciun eveniment de neîndeplinire a obligațiilor nu continuă sau este rezonabil să apară.

Nicio încălcare a Împrumutatului nu continuă în legătură cu orice alt acord obligatoriu pentru acesta sau care afectează oricare dintre activele sale, care are sau este în mod rezonabil probabil să aibă un efect negativ semnificativ.

10.9 Informații eronate

Toate informațiile și documentele furnizate de Împrumutat Împrumutătorului au fost adevărate, exacte și actualizate la data la care au fost furnizate sau, dacă este cazul, la data la care se afirmă că au fost furnizate și nu au fost modificate, revocate, anulate sau reînnoite în condiții revizuite și nu induc în eroare în niciun aspect material ca urmare a unei omisiuni, a apariției unor noi circumstanțe sau a divulgării sau nedivulgării unor informații.

10.10 Clasamentul Pari Passu

Obligațiile de plată ale Împrumutatului în temeiul prezentului Acord se situează cel puțin egal cu dreptul la plată cu toate celelalte datorii financiare negarantate prezente și viitoare ale Împrumutatului, cu excepția obligațiilor care pot fi preferate de dispozițiile legale care sunt de aplicare obligatorie, cu condiția ca Împrumutatul să nu aibă obligația de a efectua plăți egale sau ratale în orice moment cu privire la orice astfel de alte datorii financiare și, în special, nu are obligația de a plăti alte datorii financiare în același timp sau ca o condiție de plată a sumelor datorate în temeiul prezentului acord și invers.

10.11 Proveniența fondurilor și practicile interzise

Împrumutatul declară și garantează că:

- (a) fondurile care sunt sau vor fi investite în Program, dacă există, altele decât cele ale Facilității, sunt în întregime de la bugetul de stat;
- (b) Programul nu a dat naștere la nicio practică interzisă și;
- (c) nu a comis sau nu a participat la niciun act contrar legislației aplicabile în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului.

10.12 Efect negativ semnificativ

Împrumutatul declară și garantează că nici un eveniment sau circumstanță care ar putea avea un efect negativ semnificativ a avut loc sau este probabil să se producă.

11. ANGAJAMENTE

Angajamentele prevăzute în prezenta clauză 11 (*Angajamente*) intră în vigoare la data semnării, cu excepția obligațiilor financiare care intră în vigoare la data efectivității. Acestea rămân în vigoare atât timp cât există sume restante în temeiul prezentului Acord.

11.1 Respectarea legilor, reglementări și obligații

Împrumutatul se va conforma

- (a) în toate privințele, cu toate legile și reglementările la care este supus și/sau Programul, în special în ceea ce privește toate achizițiile publice aplicabile, protecția mediului, legile privind siguranța și munca, precum și prevenirea și combaterea practicilor interzise; și
- (b) cu toate obligațiile sale în temeiul prezentului acord.

11.2 Autorizații

Împrumutatul va obține, va respecta și va face cu promptitudine tot ceea ce este necesar pentru a menține în vigoare și a pune în aplicare orice Autorizație necesară în temeiul oricărei legi sau reglementări aplicabile pentru a-i permite să își îndeplinească obligațiile care îi revin în temeiul prezentului Acord și pentru a asigura legalitatea, valabilitatea, aplicabilitatea și admisibilitatea acestora în probe.

11.3 Implementarea și menținerea programului

Împrumutatul :

va implementa Programul în conformitate cu principiile de siguranță general acceptate și în conformitate cu standardele tehnice în vigoare; și

va menține activele Programului în conformitate cu toate legile și reglementările aplicabile și în condiții bune de funcționare și întreținere și să utilizeze astfel de active în conformitate cu scopul lor și cu toate legile și reglementările aplicabile.

11.4 Responsabilitatea socială și de mediu

11.4.1 Punerea în aplicare a măsurilor sociale și de mediu

Pentru a promova dezvoltarea durabilă, părțile convin că este necesar să se promoveze respectarea standardelor de mediu și de muncă recunoscute la nivel internațional, inclusiv a convențiilor fundamentale ale Organizației Internaționale a Muncii ("OIM") și a legilor și

reglementărilor internaționale în domeniul mediului aplicabile în jurisdicția împrumutatului. În acest scop, Împrumutatul :

în ceea ce privește activitățile sale comerciale:

- (a) va respecta standardele internaționale pentru protecția mediului și a legislației muncii, în special convențiile fundamentale ale OIM și convențiile internaționale de mediu, în conformitate cu legile și reglementările aplicabile ale țării în care proiectul este pus în aplicare.

în ceea ce privește Programul:

- (b) va pune în aplicare măsuri adecvate de atenuare specifice Programului, astfel cum sunt definite în contextul politicii de management al riscurilor sociale și de mediu a Programului și să descrie în SEBC, Anexa 8;
- (c) va solicita furnizorilor desemnați pentru punerea în aplicare a programului să aplice măsurile de atenuare prevăzute la litera (c) de mai sus și să asigure ca subcontractanții lor (dacă există) să respecte toate aceste măsuri și să ia toate măsurile corespunzătoare în cazul în care nu au pus în aplicare astfel de măsuri de atenuare; și
- (d) va furniza Împrumutătorului rapoarte anuale de monitorizare în legătură cu SEBC.

Adițional, Împrumutatul se angajează să respecte standardele naționale de protecție socială aplicabile în Republica Moldova, inclusiv, dar fără a se limita la

- Legea nr. 140/2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți;
- Legea nr. 123/2010 cu privire la serviciile sociale;
- Legea 156/1998 privind sistemul public de pensii;

Orice alte legi și reglementări naționale relevante care stabilesc standarde pentru protecția socială a cetățenilor, asigurându-se că toate activitățile desfășurate în cadrul programului respectă standardele internaționale și naționale.

11.4.2 Gestiunea reclamațiilor sociale și de mediu

Împrumutatul (i) confirmă că a primit o copie a procedurilor ES de gestionare a reclamațiilor și a recunoscut termenii săi, în special în ceea ce privește acțiunile care pot fi întreprinse de Împrumutător în cazul în care un terț depune o plângere și (ii) recunoaște că procedurile ES de gestionare a reclamațiilor au, între Împrumutat și Împrumutător, același efect obligatoriu din punct de vedere contractual ca și prezentul acord.

Împrumutatul autorizează în mod expres Împrumutătorul să divulge expertilor (astfel cum sunt definiți în procedurile ES de gestionare a reclamațiilor) și părților implicate în procedura de audit de conformitate și/sau de soluționare a litigiilor, documentele programului privind aspectele sociale și de mediu necesare pentru prelucrarea plângerilor sociale și de mediu (astfel cum sunt definite în procedurile ES de gestionare a reclamațiilor), inclusiv, fără limitare, cele enumerate în Anexa 7 (*Lista neexhaustivă a documentelor sociale și de mediu pe care împrumutatul le permite să fie divulgate în legătură cu procedurile de gestionare a reclamațiilor ES*).

11.5 Clasamentul Pari Passu

Împrumutatul se va asigura că obligațiile sale de plată în temeiul prezentului Acord sunt cel puțin egale pe picior de egalitate (pari passu) în dreptul de plată cu toate celelalte datorii financiare negarantate prezente și viitoare ale Împrumutatului, cu condiția ca Împrumutatul să nu aibă obligația de a efectua plăți egale sau ratabile în orice moment cu privire la orice astfel de altă îndatorare financiară și, în special, nu are obligația de a plăti alte datorii financiare în același timp sau ca o condiție de plată a sumelor datorate în temeiul prezentului acord și invers.

11.6 Angajament negativ

Împrumutatul nu va crea și nu va permite să subziste nicio Garanție (alta decât Garanția permisă) asupra tuturor sau a oricărei părți a activelor sau veniturilor sale existente sau viitoare pentru a asigura orice îndatorare financiară a Împrumutatului, cu excepția cazului în care, în același timp sau înainte de aceasta, obligațiile Împrumutatului în temeiul prezentului Acord sunt garantate în mod egal și proporțional prin acesta sau au avantajul unui alt acord care poate fi aprobat de Împrumutător.

11.7 Evaluarea programului

Împrumutatul recunoaște că Împrumutătorul poate efectua sau asigura faptul că o terță parte efectuează în numele său o evaluare a Programului. Feedback-ul din această evaluare va fi utilizat pentru a produce un rezumat care conține informații despre Program, cum ar fi: suma totală și durata finanțării, obiectivele Programului, realizările cuantificate preconizate și realizate ale Programului, evaluarea relevanței, eficacității, impactului și viabilității / sustenabilității Programului, principalele concluzii și recomandări.

Obiectivul principal al evaluării va fi articularea unei judecăți credibile și independente cu privire la aspectele-cheie de relevanță, punere în aplicare (eficiență) și efecte (eficacitate, impact și durabilitate).

Evaluatorii vor trebui să țină seama în mod echilibrat de diferitele puncte de vedere legitime care pot fi exprimate și să efectueze evaluarea în mod imparțial.

Împrumutatul va fi implicat cât mai aproape posibil în evaluare, de la elaborarea Termenilor de referință până la prezentarea raportului final.

Împrumutatul este de acord cu publicarea acestui rezumat, în special pe site-ul Împrumutătorului.

11.8 Lista de sancțiuni și Embargo

Împrumutatul:

- (a) se va asigura că fondurile sau resursele economice ale Programului nu sunt puse, direct sau indirect, la dispoziția sau în beneficiul persoanelor, grupurilor sau entităților incluse pe orice listă de sancțiuni financiare; și
- (b) nu va finanța bunuri și nu va intervine în sectoarele care fac obiectul unui embargo din partea Organizației Națiunilor Unite, a Uniunii Europene sau a Franței.

- (c) să informeze imediat și în scris Finanțatorul în cazul în care ia cunoștință de orice încălcare a reglementărilor referitoare la sancțiunile economice și financiare impuse de Organizația Națiunilor Unite, Uniunea Europeană și Franța.

11.9 Origine licită, absența practicilor interzise

Împrumutatul se angajează:

- (a) să utilizeze fondurile instrumentului în conformitate cu politica Grupului AFD pentru a preveni și combate practicile interzise, astfel cum sunt disponibile pe site-ul său web;
- (b) să se asigure că fondurile, altele decât cele de origine statală, utilizate pentru punerea în aplicare a Programului nu vor fi de Origine Ilicită;
- (c) a se asigura că Programul nu va da naștere unor practici interzise;
- (d) de îndată ce ia cunoștință sau suspectează orice practici interzise, să informeze Împrumutătorul fără întârziere;
- (e) în cazul menționat la punctul (iv) de mai sus sau la cererea Împrumutătorului, în cazul în care Împrumutătorul suspectează că a avut loc o practică interzisă, să ia toate măsurile necesare pentru a remedia situația într-un mod satisfăcător pentru Împrumutător și în termenul stabilit de Împrumutător; și
- (f) să notifice Împrumutătorul fără întârziere în cazul în care are cunoștință de orice informații care îl determină să suspecteze orice proveniență ilicită a oricăror fonduri utilizate pentru punerea în aplicare a Programului.

11.10 Investigații

Împrumutatul se angajează să permită Împrumutătorului sau oricărei terțe părți mandatate de Împrumutător să efectueze o investigație în cazul unei acuzații de practică interzisă. În acest scop, Împrumutătorul sau orice terț mandatat de acesta este autorizat să:

- a) intervieveze orice persoană care poate avea informații despre o presupusa practică interzisă;
- b) să efectueze audituri și controale, atât documentare, cât și la fața locului, după cum Împrumutătorul poate considera necesar, inclusiv accesul la registrele și înregistrările contabile sau la orice altă documentație referitoare la punerea în aplicare a Programului deținută de Împrumutat sau de orice persoană sau entitate legată de punerea în aplicare a Programului;
- c) să efectueze vizite ale amplasamentelor, facilităților și lucrărilor legate de implementarea Programului; și
- d) să realizeze toate etapele și acțiunile necesare pentru aceste investigații.

Împrumutatul se angajează să se asigure că documentele de licitație, contractele și subcontractele finanțate prin intermediul facilității permit punerea în aplicare a prezentei clauze.

Nerespectarea prezentei clauze de către împrumutat ar putea constitui, la discreția Împrumutătorului, o practică necooperantă.

11.11 Vizibilitate și comunicare

Împrumutatul va implementa acțiuni de vizibilitate și comunicare legate de punerea în aplicare a Programului în conformitate cu termenii Ghidului de vizibilitate și comunicare și recunoaște că a citit și înțeles pe deplin ghidul menționat mai sus.

Conform Ghidului de vizibilitate și comunicare, Programul este supus obligațiilor de comunicare și vizibilitate de nivel 1.

12. ANGAJAMENTE DE INFORMARE

Angajamentele asumate în prezenta clauză 12 (*Angajamente de Informare*) intră în vigoare la data semnării și rămân în vigoare și efective atât timp cât orice sumă este restantă în temeiul prezentului acord.

12.1 Informații financiare

Împrumutatul va furniza Împrumutătorului orice informații pe care Împrumutătorul le poate solicita în mod rezonabil în legătură cu datoria externă și internă a Împrumutatului, precum și statutul oricărui împrumuturi garantate, cu excepția cazului în care o astfel de divulgare a informațiilor nu este permisă în conformitate cu dispozițiile imperative ale legislației Republicii Moldova.

12.2 Implementarea programului

Împrumutatul va furniza Împrumutătorului, prompt, la cererea Împrumutătorului, orice informații sau documente justificate cu privire la Programul și implementarea Planului de monitorizare.

12.3 Raport de monitorizare

Împrumutatul trebuie să revizuiască și să aprobe Raportul anual de monitorizare întocmit de agentul de monitorizare într-un termen rezonabil, permițând AFD să ridice Condițiile Precedente și să deburseze fondurile, după caz, înainte de Termenul limită pentru tragere.

12.4 Notificări cu privire la neîndeplinirea obligațiilor de plată sau Efectul negativ semnificativ

Împrumutatul furnizează Împrumutătorului:

- (a) imediat după ce au luat cunoștință de ele, detalii cu privire la orice eveniment sau circumstanță care este sau poate fi un eveniment de neîndeplinire a obligațiilor sau care are sau poate avea un efect advers semnificativ, natura unui astfel de eveniment și toate acțiunile întreprinse sau care urmează să fie luate pentru a-l remedia (dacă există);
- (b) cu promptitudine, detalii cu privire la orice decizie sau eveniment care ar putea afecta organizarea, finalizarea sau funcționarea Programului.

13. EVENIMENTE DE NEÎNDEPLINIRE A OBLIGAȚIILOR DE PLATĂ

13.1 Evenimente de neîndeplinire a obligațiilor de plată

Fiecare dintre evenimentele sau circumstanțele prevăzute în prezenta clauză 13.1 (*Evenimente de neîndeplinire a obligațiilor de plată*) este un eveniment de neîndeplinire a obligațiilor de plată.

(a) **Plată implicită**

Împrumutatul nu plătește la data scadenței nicio sumă plătitibilă de acesta în temeiul prezentului Acord în modul cerut de prezentul Acord. Cu toate acestea, fără a aduce atingere clauzei 4.3 (*Plata pentru întârziere și dobânda*), nu va avea loc niciun caz de neîndeplinire a obligațiilor de plată în temeiul prezentului alineat (a) în cazul în care o astfel de plată este efectuată integral de către Împrumutat în termen de cinci (5) zile lucrătoare de la data scadenței.

(b) **Angajamente și obligații**

Împrumutatul nu respectă niciun termen al Acordului, inclusiv, fără a se limita la, niciunul dintre angajamentele pe care le-a luat în temeiul Clauzei 11 (*Angajamente*) și Clauza 12 (*ANGAJAMENTE DE INFORMARE*).

Cu excepția angajamentelor asumate în temeiul clauzei 11.4 (*Răspunderea socială și de mediu*), Clauze 11.8 (*Lista de sancțiuni și Embargo*) și 11.9 (*Proveniența fondurilor, absența practicilor interzise*) pentru care nu este permisă nicio perioadă de grație, nu va avea loc niciun caz de neîndeplinire a obligațiilor în temeiul prezentului alineat (b) în cazul în care neconformitatea este în măsură să remedieze și este remediată în termen de cinci (5) zile lucrătoare de la începutul (A) data notificării Împrumutătorului cu privire la nerespectarea către Împrumutat; și (B) Împrumutatul să ia cunoștință de încălcare sau în termenul stabilit de Împrumutător în cazul menționat la punctul (v) din clauza 11.9 (*Proveniența fondurilor, absența practicilor interzise*).

(c) **Denaturare**

O reprezentare sau o garanție făcută de Împrumutat în Acord, inclusiv în conformitate cu Clauza 10 (*DECLARAȚII ȘI GARANȚII*), sau în orice document livrat de către sau în numele Împrumutatului în temeiul sau în legătură cu Acordul, este incorect sau înșelător atunci când este făcut sau considerat a fi făcut.

(d) **Neîndeplinirea obligațiilor de plată încrucișată**

- (i) Sub rezerva alineatului (iii), orice îndatorare financiară a Împrumutatului nu este plătită la data scadenței sale sau, dacă este cazul, în orice perioadă de grație acordată în conformitate cu documentația relevantă.
- (ii) Sub rezerva alineatului (iii), un Împrumutător și-a anulat sau suspendat angajamentul față de Împrumutat în temeiul oricărei îndatorări financiare sau a declarat îndatorarea financiară datorată și exigibilă înainte de scadența specificată sau a solicitat plata integrală în avans a îndatorării financiare, în fiecare caz, ca urmare a unui eveniment de nerambursare sau a oricărei dispoziții cu efect similar (indiferent de modul descris) în conformitate cu documentația relevantă.
- (iii) Niciun eveniment de neîndeplinire a obligațiilor nu va avea loc în conformitate cu această clauză 13.1 (d) în cazul în care valoarea relevantă a îndatorării

financiare sau angajamentul de îndatorare financiară care intră sub incidența alineatelor (i) și (ii) mai sus este mai mică de cincisprezece milioane de euro (15 000 000 EUR) (sau echivalentul său în orice altă monedă (alte monede)).

(e) Ilegalitate

Obligațiile Împrumutatului în temeiul prezentului Acord sunt declarate a nu fi obligatorii sau executorii împotriva Împrumutatului sau sunt declarate ilegale în urma procedurilor de arbitraj în condițiile stabilite în Clauza 17.2 (*Arbitraj*) sau de către o instanță de jurisdicție competentă.

(f) Acțiuni guvernamentale

Survenirea oricăreia dintre următoarele:

- (i) Împrumutatul ia o măsură, inclusiv un moratoriu general, anulând, suspendând sau amânând obligațiile Împrumutatului de a plăti orice sumă de principal sau dobândă plătită în temeiul prezentului Acord sau împiedicând îndeplinirea de către Împrumutat a obligațiilor sale de plată în temeiul prezentului Acord; sau
- (ii) se declară un moratoriu general, o suspendare sau o reeșalonare cu privire la plata oricărei sume de principal sau dobândă plătită în temeiul prezentului acord sau pentru o reajustare generală sau reeșalonarea îndatorării Împrumutatului.

Nu va avea loc niciun caz de nerambursare în temeiul prezentei clauze 11.1 litera (f) dacă valoarea totală a îndatorării care se încadrează la punctele (i) sau (ii) de mai sus este mai mică de cincisprezece milioane de euro (15.000.000 EUR) (sau echivalentul său în orice altă monedă sau valută).

(g) Modificări negative semnificative

Orice eveniment (inclusiv o schimbare a situației politice a țării Împrumutatului) sau orice măsură care este probabilă, conform opiniei Creditorului, să aibă un efect negativ semnificativ apare sau este probabil să apară.

(h) Retragerea sau suspendarea Programului

Apare oricare dintre următoarele situații:

- (i) Împrumutatul se retrage din Program;
- (ii) implementarea Programului este suspendată de către Împrumutat pentru o perioadă mai mare de șase (6) luni; sau

(i) Autorizații

Orice autorizație necesară pentru Împrumutat pentru a-și îndeplini sau respecta obligațiile care îi revin în temeiul prezentului Contract sau necesară în cursul obișnuit al Programului nu este obținută în intervalul de timp necesar sau este anulată sau devine nulă sau încetează în alt mod să fie în vigoare și efect.

(j) Hotărâri, sentințe sau decizii care aduc atingeri substanțiale

Orice hotărâre judecătorească sau hotărâre arbitrală sau orice decizie judiciară sau administrativă care afectează Împrumutatul are sau este în mod rezonabil probabil,

conform opiniei Creditorului, să aibă un Efect negativ semnificativ, apare sau este probabil să apară.

(k) Suspendarea convertibilității libere și a transferului gratuit

Convertibilitatea gratuită și transferul gratuit al oricăreia dintre sumele datorate de Împrumutat în temeiul prezentului Acord sunt contestate.

13.2 Accelerare

La data și în orice moment după apariția unui eveniment de neîndeplinire a obligațiilor de plată, Împrumutătorul poate, fără a furniza nicio cerere formală sau fără a începe orice procedură judiciară sau extrajudiciară, printr-o notificare scrisă adresată Împrumutatului:

- (a) să anuleze Creditul disponibil; și/sau
- (b) să declare că toate sau o parte din facilitate, împreună cu orice dobândă acumulată sau neachitată și toate celelalte sume neachitate în temeiul prezentului acord, sunt imediat scadente și exigibile.

Fără a aduce atingere celor de mai sus, în cazul în care apare un eveniment de neîndeplinire a obligațiilor, astfel cum se prevede în clauză 13.1 (*Evenimente de neîndeplinire a obligațiilor de plată*), Împrumutătorul își rezervă dreptul, în urma unei notificări scrise adresate Împrumutatului, (i) de a suspenda sau de a amâna orice tragere în cadrul Facilității; și/sau (ii) să suspende finalizarea oricăror acorduri referitoare la alte posibile oferte financiare care au fost notificate Împrumutatului de către Împrumutător; și/sau (iii) să suspende sau să amâne orice tragere în temeiul oricărui acord de împrumut încheiat între Împrumutat și Împrumutător.

13.3 Notificarea evenimentului de neîndeplinire a obligațiilor de plată

În conformitate cu clauza 12.4 (*Notificări cu privire la neîndeplinirea obligațiilor de plată sau Efectul negativ semnificativ*), Împrumutatul va notifica imediat Împrumutătorul la cunoștința oricărui eveniment care este sau este probabil să fie un eveniment de nerambursare și va informa Împrumutătorul cu privire la toate măsurile avute în vedere de împrumutat pentru a-l remedia.

14. ADMINISTRAREA FACILITAȚII

14.1 Plăți

Toate plățile primite de către Împrumutător în temeiul prezentului Acord vor fi aplicate pentru plata cheltuielilor, taxelor, dobânzilor, sumelor datoriei principale sau a oricărei alte sume datorate în temeiul prezentului Acord, în următoarea ordine:

- 1) costuri și cheltuieli incidente;
- 2) comisioane;
- 3) dobânda de întârziere și dobânda penalizatoare;
- 4) dobânda acumulată;
- 5) rambursarea sumei datoriei principale.

Orice plăți primite de la Împrumutat vor fi aplicate mai întâi în sau pentru plata oricăror sume datorate și plătibile în temeiul Facilității sau în cadrul altor împrumuturi acordate

Împrumutatului de către Împrumutător, în cazul în care este în interesul Împrumutătorului să aplice sume în cauză altor împrumuturi respective, în ordinea stabilită mai sus.

14.2 Compensare

Fără aprobarea prealabilă a Împrumutatului, Împrumutătorul poate, în orice moment, să compenseze obligațiile datorate și exigibile datorate de către Împrumutat cu orice sume deținute de către Împrumutător în numele Împrumutatului sau cu orice obligații datorate și exigibile datorate de către Împrumutător către Împrumutat. În caz că obligațiile sunt în valute diferite, Împrumutătorul poate converti oricare dintre obligații la cursul de schimb valutar în vigoare în scopul compensării.

Toate plățile efectuate de Împrumutat în temeiul prezentului Acord vor fi calculate și efectuate fără compensare. Împrumutatului îi este interzis să efectueze orice compensare.

14.3 Zile lucrătoare

Fără a prejudicia calculul Perioadei de dobândă care rămâne neschimbată, în caz că o plată este scadentă într-o zi care nu este o zi lucrătoare, data scadentă pentru plata respectivă va fi următoarea Zi lucrătoare în caz că următoarea Zi lucrătoare se încadrează în aceeași lună calendaristică, sau Ziua lucrătoare anterioară în caz că următoarea Zi lucrătoare nu se încadrează în aceeași lună calendaristică.

14.4 Moneda de plată

Moneda fiecărei sume plătibile în temeiul prezentului Acord este euro.

14.5 Convenția privind numărarea zilelor

Orice dobândă, comision sau cheltuială acumulată în temeiul prezentului Acord va fi calculată pe baza numărului real de zile scurse și a unui an de trei sute șaiszeci (360) de zile, în conformitate cu practica europeană a pieței interbancare.

14.6 Locul de plată

Orice mijloace bănești care urmează să fie transferate de către Împrumutător Împrumutatului în cadrul Facilității vor fi plătite în contul bancar special desemnat în acest scop de către Împrumutat, cu condiția ca Împrumutătorul să-și fi exprimat acordul prealabil cu privire la banca selectată.

Orice plată care urmează să fie efectuată de către Împrumutat către Împrumutător va fi plătită la data scadenței până cel târziu la ora 11:00 (ora Parisului) în următorul cont bancar:

Cod RIB: 30001 00064 00000040235 03

Cod IBAN: FR76 3000 1000 6400 0000 4023 503

Codul SWIFT al Banque de France (BIC): BDFEFRPPCCT

deschis de către Împrumutător la Banque de France (sediul central/sucursala principală) din Paris sau în orice alt cont notificat de către Împrumutător Împrumutatului.

Împrumutatul va solicita băncii responsabile de transferul oricăror sume către Împrumutător să furnizeze următoarele informații sub forma oricărei comunicări privind transferul bancar într-un mod corespunzător și în ordinea stabilită mai jos (numerele subtitrărilor se referă la protocolul SWIFT MT 202 și 103)

- Mandat: nume, adresa, numărul de cont bancar (câmpul 50)

- Banca mandantului: nume și adresă (câmpul 52)
- Referință: numele Împrumutatului, denumirea Programului, numărul de referință al Acordului (câmpul 70)

Toate plățile efectuate de Împrumutat trebuie să fie conforme cu prezenta Clauză 14.6 (*Locul de plată*) pentru ca obligația de plată respectivă să fie considerată achitată integral.

14.7 Perturbarea sistemelor de plată

În cazul în care Împrumutătorul stabilește (la discreția sa) că a avut loc un Eveniment de perturbare a sistemelor de plată sau Împrumutatul notifică Împrumutătorul cu privire la faptul că a avut loc un Eveniment de perturbare a sistemelor de plată, Împrumutătorul:

- poate, și, dacă este solicitat de către Împrumutat, să inițieze discuții cu Împrumutatul în scopul de a conveni asupra oricăror modificări ale funcționării și administrării Facilității pe care Împrumutătorul le poate considera necesare în circumstanțe;
- poate, și, dacă este solicitat de către Împrumutat, să inițieze discuții cu Împrumutatul în scopul de a conveni asupra oricăror modificări ale funcționării și administrării Facilității pe care Împrumutătorul le poate considera necesare în circumstanțe; și
- nu va fi răspunzător pentru niciun cost, pierdere sau răspundere care decurge ca urmare a luării sau neîndeplinirii oricăror acțiuni în conformitate cu prezenta Clauză 14.7 (*Perturbarea sistemelor de Plată*).

15. DIVERSE

15.1 Limbă

Limba prezentului Acord este engleza. În cazul în care prezentul acord este tradus în altă limbă, versiunea în limba engleză prevalează în cazul oricărei interpretări contradictorii sau în cazul unui litigiu între Părți.

Toate notificările date sau documentele furnizate în cadrul sau în legătură cu prezentul Acord vor fi în limba engleză.

Împrumutătorul poate solicita ca o notificare sau un document furnizat în temeiul sau în legătură cu prezentul Acord, care nu este în limba engleză, să fie însoțit de o traducere autenticată în limba engleză, caz în care, traducerea în limba engleză va prevala.

15.2 Atestări și determinări

În orice litigiu sau arbitraj care decurge din sau în legătură cu prezentul Acord, înregistrările efectuate în conturile ținute de către Împrumutător reprezintă o dovadă *prima facie* a aspectelor la care se referă.

Orice atestare sau determinare de către Împrumutător a unei rate sau sume în temeiul prezentului Acord va fi, în absența unei erori vădite, o dovadă concludentă a aspectelor la care se referă.

15.3 Nulitatea parțială

În cazul în care, în orice moment, un termen din prezentul Acord este sau devine ilegal, invalid sau inaplicabil, nici valabilitatea, legalitatea sau aplicabilitatea prevederilor rămase din prezentul Acord nu vor fi în vreun fel afectate sau depreciate.

15.4 Renunțare

Neexercitarea sau întârzierea exercitării de către Împrumutător a oricărui drept prevăzut în Acord nu constituie o renunțare la dreptul respectiv.

Exercitarea parțială a oricărui drept nu va împiedica exercitarea ulterioară a dreptului respectiv sau exercitarea oricărui alt drept conform legii aplicabile.

Drepturile Împrumutătorului în temeiul prezentului Acord sunt cumulative și nu exclud niciun drept conform legii aplicabile.

15.5 Cesionare

Împrumutatul nu poate cesiona sau transfera, în orice mod, toate sau oricare dintre drepturile și obligațiile sale în temeiul prezentului Acord fără acordul prealabil scris al Împrumutătorului.

Împrumutătorul poate cesiona sau transfera oricare dintre drepturile sau obligațiile acestuia în temeiul prezentului Acord oricărei alte părți terțe și poate încheia orice acord de subparticipare legat de acesta.

15.6 Efect juridic

Anexele atașate la prezentul și considerentele acestuia fac parte din prezentul Acord și au același efect juridic.

15.7 Integralitatea Acordului

Începând cu data intrării în vigoare, prezentul Acord reprezintă întregul acord dintre părți în legătură cu aspectele menționate în prezentul și prevalează și înlocuiește toate documentele, acordurile sau înțelegerile anterioare care ar fi putut fi schimbate sau comunicate ca parte a negocierilor în legătură cu prezentul Acord.

15.8 Amendamente

Nicio modificare nu poate fi adusă prezentului Acord decât dacă este convenită în mod expres în scris între Părți. Intrarea în vigoare a oricărui amendament urmează același proces ca și pentru intrarea în vigoare a prezentului acord.

15.9 Confidențialitate - Dezvăluirea informațiilor

Împrumutatul nu va dezvălui conținutul prezentului Acord niciunei terțe părți fără consimțământul prealabil al Împrumutătorului, cu excepția oricărei persoane față de care Împrumutatul are o obligație de dezvăluire în temeiul oricărei legi aplicabile, reglementări sau hotărâri judecătorești. Fără a aduce atingere acestor prevederi, Împrumutatul poate publica acest Acord pe site-urile web guvernamentale și parlamentare și în Monitor Oficial fără acordul prealabil al Împrumutătorului.

Împrumutătorul nu va dezvălui conținutul prezentului Contract niciunei terțe părți fără acordul prealabil al Împrumutatului, cu excepția: (i) auditorilor, experților, agențiilor de rating, consilierilor juridici sau organismelor de supraveghere ale acestuia; (ii) oricărei persoane sau

entități careia Împrumutătorul îi poate cesiona sau transfera toate sau o parte din drepturile sau obligațiile acestuia în temeiul Acordului; (iii) statului francez și, în special, ministerele cărora le raportează împrumutătorul, în scopul desfășurării activității împrumutătorului; (iv) oricărei persoane sau entități în scopul luării oricăror măsuri de protecție sau păstrării drepturilor Împrumutătorului în temeiul Acordului.

În plus, Împrumutatul autorizează în mod expres Împrumutătorul:

(i) să facă schimb cu Republica Franceză pentru publicare pe site-ul web al Guvernului Francez în conformitate cu orice cerere din partea Inițiativei Internațională pentru Transparența Ajutoarelor; și

(ii) să publice pe site-ul Împrumutătorului;

informații de bază referitoare la suma, natura și scopul Facilității.

Împrumutătorul autorizează în mod expres Împrumutatul să publice pe site-ul împrumutatului și pe Platforma de gestionare a asistenței împrumutatului informații de bază referitoare la Facilitate.

15.10 Limitări

Termenul de prescripție al oricăror cereri în temeiul prezentului Acord constituie zece (10) ani, cu excepția oricărei pretenții de dobândă datorată în temeiul prezentului Acord.

15.11 Dificultăți

Fiecare Parte, prin prezenta, recunoaște faptul că dispozițiile articolului 1195 din Codul Civil Francez nu i se vor aplica în ceea ce privește obligațiile care îi revin în temeiul Acordului și nu va avea dreptul de a formula nicio pretenție în temeiul articolului 1195 din Codul Civil Francez.

16. AVIZE

16.1 Scrisori și adrese

Orice notificare, cerere sau altă comunicare care urmează să fie transmisă sau făcută în temeiul sau în legătură cu prezentul Acord va fi transmisă sau făcută în scris și, cu excepția cazului în care se prevede contrariul, poate fi transmisă sau făcută prin email sau printr-o scrisoare transmisă de oficiul poștal la adresa și numărul părții relevante menționate mai jos:

Pentru Împrumutat:

REPUBLICA MOLDOVA

MINISTERUL FINANTELOR

Adresa: Str. Constantin Tănase 7, Chișinău, MD-2005

Email: cancelaria@mf.gov.md

Atenție: Ministerul Finanțelor

Pentru Împrumutător:

AFD - DIRECȚIA REGIONALĂ EURASIA

Adresă: Büyükdere Cad Ferko Signature No 175 Blok A

19eme Etage Esentepe

34394 Şişli

Istanbul, TURCIA

Telefon: (00 90) 212 283 31 11

Email: afdistanbul@afd.fr; vasseurm@afd.fr

Subiect: Director Regional AFD Eurasia, Cu o copie către:

AFD - SEDIUL CENTRAL DIN PARIS

Adresa: 5, rue Roland Barthes - 75598 Paris Cedex 12, Franța

Telefon : + 33 1 53 44 31 31

Email : bellierc@afd.fr

Subiect: Directorul Adjunct al AFD pentru Eurasia, Orientul Mijlociu și Asia (Orient)

sau orice altă adresă, număr de fax, departament sau ofițer pe care una dintre Părți notifică acestea celeilalte Părți.

16.2 Transmitere

Orice notificare, cerere sau comunicare făcută sau orice document transmis de către o Parte celeilalte Părți în legătură cu prezentul Acord va intra în vigoare numai:

- (a) dacă prin email, atunci când este primită într-un formular lizibil dacă prin email, atunci când este primită într-un formular lizibil; și
- (b) dacă printr-o scrisoare transmisă la oficiul poștal, atunci când este transmisă la adresa corectă,

și, în cazul în care o anumită persoană sau un departament este specificat ca parte a informațiilor privind adresa prevăzute în Clauza 16.1 (*Scrisori și adrese*), în cazul în care o astfel de notificare, cerere sau comunicare a fost adresată persoanei sau departamentului respectiv.

16.3 Comunicarea prin intermediul mijloacelor electronice

- (a) Orice comunicare făcută de către o persoană către o altă persoană în temeiul sau în legătură cu prezentul Acord, poate fi făcută prin poștă electronică sau prin alte mijloace electronice, în caz că Părțile:
  - (ii) convin că, cu excepția cazului în care și până la notificarea contrară, aceasta va constitui un formular de comunicare acceptat;
  - (iii) își notifică reciproc în scris adresa acestora de e-mail și/sau orice alte informații necesare pentru a permite transmiterea și primirea informațiilor prin intermediul mijlocului respectiv; și

- (iv) își notifică reciproc orice modificare a adresei acestora sau orice alte informații furnizate de către acestea.
- (a) Orice comunicare electronică efectuată între părți va fi efectivă numai atunci când este efectiv primită într-un formular lizibil.

17. LEGISLAȚIA APLICABILĂ, EXECUTAREA ȘI ALEGEREA SEDIULUI

17.1 Legislația aplicabilă

Prezentul Acord este reglementat de legislația franceză.

17.2 Arbitraj

Orice litigiu care decurge din sau în legătură cu prezentul Acord va fi sesizat și soluționat finalmente prin arbitraj în conformitate cu Regulile de Conciliere și Arbitraj ale Camerei Internaționale de Comerț aplicabile la data inițierii procedurii de arbitraj, de către unul sau mai mulți arbitri care urmează să fie desemnați în temeiul Regulilor respective.

Sediul arbitrajului este Paris, iar limba de arbitraj este engleza.

Prezenta clauză de arbitraj va rămâne în vigoare și efect deplin în caz că prezentul Acord este declarat nul sau este reziliat sau anulat și după expirarea prezentului Acord. Obligațiile Contractuale ale Părților în temeiul prezentului Acord nu sunt suspendate în caz că una dintre Părți inițiază proceduri judiciare împotriva celeilalte Părți.

Părțile convin în mod expres că, prin semnarea prezentului Acord, Împrumutatul renunță în mod irevocabil la toate drepturile de imunitate în ceea ce privește jurisdicția sau executarea pe care s-ar putea baza în caz contrar.

17.3 Avizarea procesului

Fără a aduce atingere niciunei legi aplicabile, în scopul comunicării actelor judiciare și extrajudiciare în legătură cu orice acțiune sau procedură menționată mai sus, Împrumutatul își alege în mod irevocabil sediul social la data prezentului Acord la adresa stabilită în Clauză 16 (*Avize*) pentru avizarea procesului, iar creditorul alege adresa "AFD SIEGE" prevăzută în Clauza 16 (*Avize*) pentru avizarea procesului.

18. INTRAREA ÎN VIGOARE ȘI DURATA

Împrumutatul va îndeplini toate procedurile aplicabile prevăzute de legislația Republicii Moldova pentru intrarea în vigoare a prezentului Acord și, în special, adoptarea unei legi de ratificare a prezentului Acord de către Parlamentul Republicii Moldova, care va avea loc în cel mai scurt timp după Data Semnării.

Împrumutatul va transmite Împrumutătorului o opinie legală emisă în numele Împrumutatului și semnat de Ministrul Justiției, confirmând că au fost îndeplinite toate procedurile aplicabile impuse de legislația Republicii Moldova pentru intrarea în vigoare a prezentului Acord. Prezentul acord intră în vigoare la data emiterii opiniei legale, care este data intrării în vigoare.

Prezentul Acord rămâne în vigoare atât timp cât există orice sumă restantă în temeiul prezentului Acord.

În pofida celor menționate anterior, obligațiile din Clauza 15.9 (*Confidențialitate – Dezvăluirea informațiilor*) rămân în vigoare și efect deplin pentru o perioadă de cinci ani de la ultima dată de plată.

Executat în două (2) exemplare originale, în Chișinău (Republica Moldova), la 17 Septembrie 2024.

ÎMPRUMUTAT

REPUBLICA MOLDOVA

Reprezentată de:

Nume: Dna Victoria Belous

Funcția: Ministrul al Finanțelor

ÎMPRUMUTĂTOR

AGENȚIA FRANCEZĂ PENTRU DEZVOLTARE

Reprezentat de :

Nume: Dl. Phillipe Orliange

Funcția: Director Executiv pentru țări

Co-semnatar, Excelența Sa Domnul Stéphane Séjourné, Ministrul pentru Europa și Afaceri externe al Republicii Franceze

ANEXA 1 A - DEFINIȚII

<p>Act de corupție</p>	<p>înseamnă oricare dintre următoarele:</p> <p>(a) actul de a promite, oferi sau da, direct sau indirect, unui funcționar public sau oricărei persoane care conduce sau lucrează, în orice funcție, pentru o entitate din sectorul privat, un avantaj necuvenit de orice natură, pentru persoana în cauză sau pentru o altă persoană sau entitate, pentru ca persoana respectivă să acționeze sau să se abțină să acționeze cu încălcarea obligațiilor sale legale, Contractuale sau profesionale și, având ca efect să influențeze propriile sale acțiuni sau acțiunile respective ale altei persoane sau entități; sau</p> <p>(b) actul unui funcționar public sau al oricărei persoane care conduce sau lucrează, în orice funcție, pentru o entitate din sectorul privat, solicitând sau acceptând, direct sau indirect, un avantaj necuvenit de orice natură, pentru persoana în cauză sau pentru o altă persoană sau entitate, pentru ca persoana respectivă să acționeze sau să se abțină să acționeze cu încălcarea obligațiilor sale legale, Contractuale sau profesionale și, având ca efect să influențeze propriile sale acțiuni sau acțiunile respective ale altei persoane respective sau entități.</p>
<p>Act(e) de terorism</p>	<p>înseamnă:</p> <p>(i) orice act interzis de Convențiile și Protocoalele Națiunilor Unite legate de lupta împotriva terorismului (care poate fi consultat pe următorul site: https://legal.un.org/ola/Default.aspx);</p> <p>(ii) oricare dintre infracțiunile menționate la articolele 3-10 din Directiva (UE) 2017/541 a Parlamentului European din 15 martie 2017 privind combaterea terorismului; sau</p> <p>(iii) orice alt act destinat să provoace moartea sau vătămarea corporală gravă unui civil sau oricărei alte persoane care nu participă activ la ostilități într-o situație de conflict armat, atunci când scopul unui astfel de act, prin natura sau contextul său, este de a intimida o populație sau de a obliga un guvern sau o organizație internațională să facă sau să se abțină de la a face orice act.</p>

Acord	înseamnă prezentul Acord de facilitare de credit, inclusiv considerentele acestuia, Anexele și, dacă este cazul, orice modificări aduse în scris la acesta..
Practici anticoncurențiale	<p>înseamnă:</p> <p>(a) orice acțiune comună sau implicită care are ca scop și/sau ca efect să împiedice, să restrângă sau să denatureze concurența loială pe o piață, inclusiv, fără limitare, atunci când tinde: (i) să limiteze accesul pe piață sau libera exercitare a concurenței de către alte companii; (ii) să împiedice stabilirea prețurilor prin jocul liber al piețelor prin favorizarea artificială a creșterii sau scăderii prețurilor respective; (iii) să limiteze sau să controleze orice producție, piață, investiție sau progres tehnic; sau (iv) să împartă piețele sau sursele de aprovizionare;</p> <p>(b) orice abuz de către o companie sau un grup de companii cu privire la o poziție dominantă pe o piață internă sau într-o parte substanțială a acesteia; sau</p> <p>(c) orice ofertă sau preț de ruinare care are ca scop și/sau efect eliminarea de pe o piață sau împiedicarea unei companii sau a unuia dintre produsele acesteia să acceseze piața.</p>
Autorizație (autorizații)	înseamnă orice autorizație, consimțământ, aprobare, rezoluție, permis, licență, scutire, depunere, notarizare sau înregistrare sau orice derogări cu privire la acestea, obținute de la sau furnizate de către o Autoritate, fie că sunt acordate prin act, fie considerate acordate, în caz că niciun răspuns nu este recepționat într-un termen definit, precum și orice aprobare și consimțământ acordate de către creditorii Împrumutatului..
Autorități	înseamnă orice entitate guvernamentală sau statutară, departament sau comisie care exercită o prerogativă publică, sau orice administrație, instanță, agenție sau stat sau orice entitate guvernamentală, administrativă, fiscală sau judiciară.
Perioada de disponibilitate	înseamnă perioada de la și inclusiv Data semnării până la Termenul-limită pentru debursare.
Creditul disponibil	înseamnă, în orice moment, suma maximă a datoriei principale specificată în Clauza 2.1(Facilitate) minus:

	<p>(i) valoarea totală a oricăror trageri efectuate de Împrumutat;</p> <p>(ii) valoarea oricărei trageri care urmează să fie efectuată în conformitate cu orice cerere de tragere în curs; și</p> <p>(iii) orice parte a Facilității care a fost anulată în conformitate cu clauzele 8.3 (<i>Anularea de către Împrumutat</i>) și/sau 8.4 (<i>Anularea de către Împrumutător</i>).</p>
Contul împrumutatului	înseamnă contul de trezorerie deschis pe numele împrumutatului la Banca Națională a Moldovei.
Legea bugetului	Legea bugetului de stat pe anul 2024, nr. 418/2023, cu modificările și completările ulterioare.
Zi lucrătoare	înseamnă o zi (alta decât sâmbăta sau duminica) în care băncile sunt deschise pentru afaceri generale în Paris și care este o zi ȚINTĂ în cazul în care trebuie să se efectueze o Tragere în această zi.
Termen limită pentru tragerea fondurilor	Înseamnă 19/08/2025, data după care nu mai poate avea loc nicio tragere.
Tragere	înseamnă o tragere integrală sau a unei părți a Facilității puse la dispoziția Împrumutatului de către Împrumutător în conformitate cu termenii și condițiile stabilite în Clauza 3 (Tragerea mijloacelor bănești) sau suma datoriei principale restantă a Tragerii respective care rămâne datorată și plătită la un moment dat.
Data de tragere	înseamnă data la care Împrumutătorul pune la dispoziție Tragerile.
Perioada de tragere	<p>înseamnă perioada care începe la Data tragerii până la prima dintre următoarele date, inclusiv:</p> <p>(i) data la care creditul disponibil este egal cu zero ;</p> <p>(ii) termenul limită pentru tragere.</p>
Cerere de tragere	înseamnă o cerere în esență în forma prevăzută în Anexa 5A (<i>Formular de cerere de tragere</i>).
Data intrării în vigoare	înseamnă data intrării în vigoare a prezentului Acord, astfel cum este descrisă în detaliu în Clauza 18 (<i>Intrarea în vigoare și durata</i>).

Embargo	înseamnă orice sancțiune de natură comercială care vizează interzicerea oricărui import și/sau export (furnizare, vânzare sau transfer) al unuia sau mai multor bunuri, produse sau servicii care se îndreaptă către și/sau provin dintr-o țară pentru o anumită perioadă, astfel cum este publicată și modificată periodic de Organizația Națiunilor Unite, Statele Unite ale Americii, Uniunea Europeană sau Franța.
Proceduri de gestionare a reclamațiilor de mediu și sociale	reprezintă condițiile Contractuale cuprinse în Procedurile de gestionare a reclamațiilor de mediu și sociale, care sunt disponibile pe site-ul web, cu modificările periodice.
EURIBOR	înseamnă rata interbancară aplicabilă monedei euro pentru orice depozite exprimate în euro pentru o perioadă comparabilă cu perioada relevantă, determinată de Institutul European pentru Piețele Monetare (EMMI); sau orice administrator succesor, la ora 11:00, ora Bruxelles-ului, cu două (2) Zile lucrătoare înainte de prima zi a Perioadei de dobândă.
Euro sau EUR	înseamnă moneda unică a statelor membre ale Uniunii Economice și Monetare Europene, inclusiv Franța, și care are curs legal în aceste state membre.
Eveniment de neîndeplinire a obligațiilor de plată	înseamnă orice eveniment sau circumstanță stabilită în Clauza 13.1 (<i>Evenimente de neîndeplinire a obligațiilor de plată</i>).
Facilitatea	înseamnă facilitatea de credit pusă la dispoziția Împrumutatului de către Creditor în conformitate cu prezentul acord până la valoarea maximă a principalului prevăzută la Clauza 2.1 (<i>Facilitatea</i>).
Îndatorarea financiară	înseamnă orice îndatorare financiară pentru și în legătură cu: <ul style="list-style-type: none"> (b) orice sumă împrumutată pe termen scurt, mediu sau lung; (c) orice sume obținute în urma emisiunii de obligațiuni, bilete, obligațiuni negarantate, titluri de împrumut sau orice alte instrumente similare; (d) orice mijloace bănești ridicate în cadrul oricărei alte tranzacții (inclusiv orice Acord de vânzare sau cumpărare forward) care au efectul comercial al unui împrumut;

	(e) orice obligație de plată potențială care rezultă dintr-o garanție, obligațiune sau orice alt document oficial.
Lista de sancțiuni financiare	<p>înseamnă lista (listele) persoanelor, grupurilor sau entităților care fac obiectul sancțiunilor financiare de către Națiunile Unite, Statele Unite ale Americii, Uniunea Europeană sau Franța.</p> <p>Doar în scop informativ și pentru confortul Împrumutatului, care se poate baza pe următoarele referințe sau adrese de site:</p> <p>Pentru listele ținute de Organizația Națiunilor Unite, Uniunea Europeană și Franța, poate fi consultat următorul site:</p> <p>https://gels-avoirs.dgtresor.gouv.fr/List.</p>
Planul de finanțare	înseamnă planul de finanțare al programului atașat ca Anexa (<i>Plan De Finanțare</i>).
Rata fixă de referință	Înseamnă trei virgulă treizeci și nouă procente (3.39%) per an.
Fraudă	înseamnă orice practică neloială (acte sau omisiuni) destinată în mod deliberat să inducă în eroare alte persoane, să ascundă în mod intenționat elemente din acestea sau să trădeze sau să vicieze consimțământul acestora, să eludeze orice cerințe legale sau de reglementare și/sau să încalce normele și procedurile interne ale împrumutatului sau ale unei părți terțe pentru a obține un beneficiu ilegal.
Frauda împotriva intereselor financiare ale Comunității Europene	înseamnă orice act sau omisiune intenționată menită să prejudicieze bugetul Uniunii Europene și care implică (i) utilizarea sau prezentarea de declarații sau documente false, inexacte sau incomplete, care are ca efect deturnarea sau reținerea abuzivă de mijloace bănești sau orice reducere ilicită a resurselor bugetului general al Uniunii Europene; (ii) nedivulgarea informațiilor cu același efect; și (iii) deturnarea unor astfel de mijloace bănești în alte scopuri decât cele pentru care aceste mijloace bănești au fost acordate inițial.
Perioada de grație	înseamnă perioada de la Data semnării până la și inclusiv data care se încadrează în șaiszeci (60) de luni după data respectivă, în cursul căreia nu este datorată și plătită nicio rambursare a sumei datoriei principale în temeiul Facilității.
Proveniența ilicită	înseamnă fonduri obținute prin:

	<p>(a) comiterea oricărei infracțiuni principale, astfel cum este desemnată în glosarul recomandărilor GAFI 40 la rubrica "<i>Categorii de infracțiuni desemnate</i>" (https://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/recommendations/pdfs/FATF%20Recommendations%202012.pdf);</p> <p>(b) orice act de corupție; sau</p> <p>(c) orice fraudă împotriva intereselor financiare ale Comunității Europene, dacă sau când este cazul.</p>
Rata indicelui	<p>înseamnă indicele zilnic TEC 10, rata cu scadență constantă pe zece ani afișată zilnic pe pagina de cotație relevantă a instituției financiare de referință sau orice alt indice care poate înlocui indicele zilnic TEC 10. La data stabilirii ratei la semnare, rata indicelui este de două virgule nouăzeci și trei la sută (2.93%) pe an.</p>
Perioadă(e) de dobândă	<p>înseamnă fiecare perioadă de la o dată de plată (exclusiv) până la următoarea dată de plată (inclusiv). Prima perioadă de dobândă începe la Data tragerii (exclusiv) și se încheie la următoarea Dată de plată succesivă (inclusiv).</p>
Rata dobânzii	<p>înseamnă rata dobânzii exprimată ca procent și determinată în conformitate cu Clauza 4.1 (<i>Rata dobânzii</i>).</p>
Marjă	<p>înseamnă zero virgulă nouăzeci la sută (0,90%) pe an.</p>
Eveniment de perturbare a pieței	<p>înseamnă survenirea unuia dintre următoarele evenimente:</p> <p>(i) EURIBOR nu este determinat de Institutul European pentru Piețele Monetare (EMMI), sau de niciun administrator succesori, la ora 11:00, ora Bruxelles-ului, cu două (2) Zile Lucrătoare înainte de prima zi a Perioadei de Dobândă relevantă sau la Data de stabilire a ratei; sau</p> <p>înainte de închiderea activității pieței interbancare europene, cu două (2) Zile Lucrătoare înainte de prima zi a Perioadei de Dobândă relevante sau la Data de stabilire a ratei, Împrumutatul primește de la Împrumutător notificarea cu privire la faptul că (i) costul pentru Împrumutător de a obține resurse corespunzătoare pe piața interbancară relevantă ar depăși EURIBOR pentru Perioada de Dobândă relevantă; sau (ii) nu poate sau nu va putea obține resurse corespunzătoare pe piața interbancară relevantă în cursul desfășurării normale a activității</p>

	<p>pentru a finanța Tragerile relevante pentru perioada de timp relevantă..</p>
<p>Efect negativ semnificativ</p>	<p>înseamnă un efect semnificativ și negativ asupra:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) programului, în măsura în care ar periclita punerea în aplicare și funcționarea Programului în conformitate cu prezentul Acord; (b) activitatea, activele, situația financiară a Împrumutatului sau capacitatea acestuia de a-și îndeplini obligațiile în temeiul prezentului Acord; (c) validitatea sau aplicabilitatea prezentului Acord; sau (d) orice drept sau remediu al creditorului în temeiul prezentului Acord.
<p>Utilizarea abuzivă a fondurilor sau activelor AFD</p>	<p>înseamnă utilizarea neconformă, inadecvată și/sau abuzivă a resurselor, bunurilor sau activelor aparținând creditorului, făcută cu bună știință, din imprudență sau neglijență.</p>
<p>Spălare de bani</p>	<p>înseamnă:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) fapta de a facilita, prin orice mijloace, justificarea falsă a originii activelor sau a veniturilor autorului unei infracțiuni sau al unei contravenții care i-a adus un beneficiu direct sau indirect; sau (ii) fapta de a ajuta la investirea, ascunderea sau convertirea veniturilor directe sau indirecte provenite dintr-o infracțiune sau dintr-o contravenție.
<p>Agent de monitorizare</p>	<p>Înseamnă un consultant terț însărcinat cu monitorizarea progreselor matricei în conformitate cu anexa 2A - Descrierea programului</p>
<p>Raport de monitorizare</p>	<p>înseamnă un document care urmărește și evaluează în mod sistematic, pe o bază trimestrială, punerea în aplicare și eficacitatea măsurilor de reformă a politicilor stabilite în matricea politicilor (anexa 3B). Documentul furnizează actualizări detaliate privind progresele înregistrate, evaluează conformitatea cu etapele predefinite și identifică orice provocări sau abateri de la rezultatele preconizate. Elaborat de agentul de monitorizare și validat de Comitetul director al programului, acesta asigură transparența și responsabilitatea, ajutând atât Împrumutatul, cât și Finanțatorul să se asigure că obiectivele de politică sunt îndeplinite.</p>

MoU	înseamnă Memorandumul de Înțelegere semnat între împrumutător și Guvernul Republicii Moldova, reprezentat de Ministerul Finanțelor, Ministerul Energiei, Ministerul Mediului și Ministerul Muncii și Protecției Sociale, la 23 iunie 2023, care stabilește principiile directe pentru cooperarea dintre semnatarii în vederea atingerii obiectivului comun de promovare a tranziției ecologice a Republicii Moldova.
Practici non-cooperative	<p>înseamnă:</p> <p>(i) actul de distrugere, falsificare, modificare, ascunde sau reținere în mod nerezonabil de probe sau orice alte informații, documente sau înregistrări care se urmăresc să fie dezvăluite în legătură cu o investigație de către Împrumutător a unei acuzații de Practici interzise pentru a obstrucționa material investigația; sau actul de a face declarații false pentru a obstrucționa material investigația a unei acuzații de Practici Interzise; sau</p> <p>(ii) actul de amenințare, hărțuire sau intimidare a oricărei părți pentru a o împiedica să dezvăluie informații referitoare la o investigație efectuată de Împrumutător sau continuarea investigației; sau</p> <p>(iii) orice acțiuni efectuate pentru a împiedica în mod semnificativ Împrumutătorul în exercitarea drepturilor sale contractuale de a audita, inspecta sau acces la informații în contextul unei investigații bazate pe o acuzație de Practici Interzise.</p>
Suma restantă a datoriei principale	înseamnă, în ceea ce privește orice Trageră, suma datoriei principale restantă datorată pentru o astfel de Trageră, corespunzătoare sumei Tragerii plătită de Împrumutător Împrumutatului, minus suma totală a ratelor de capital rambursate de Împrumutat Împrumutătorului cu privire la Trageră respectivă.
Datele de plată	înseamnă 20 mai și 20 noiembrie ale fiecărui an.
Eveniment de perturbare a sistemelor de plată	<p>înseamnă oricare sau ambele:</p> <p>(a) perturbări semnificative ale sistemelor de plată sau de comunicare sau ale piețelor financiare care, în fiecare caz, trebuie să funcționeze pentru ca plățile să fie efectuate în legătură cu Facilitatea (sau în alt mod pentru ca tranzacțiile prevăzute de prezentul Acord să fie efectuate), cu condiția ca perturbarea să</p>

	<p>nu fie cauzată de și să nu fie sub controlul vreuneia dintre Părți; sau</p> <p>(b) survenirea oricărui alt eveniment care are ca rezultat o perturbare (de natură tehnică sau legată de sistem) a trezoreriei sau a operațiunilor de plată ale unei Părți care împiedică aceasta sau orice altă Parte:</p> <p>(i) să își îndeplinească obligațiile de plată în temeiul prezentului Acord; sau</p> <p>(ii) de a comunica cu celelalte Părți în conformitate cu termenii prezentului Acord;</p> <p>și care (în oricare dintre cazuri) nu este cauzată de, și este în afara controlului uneia dintre Părți.</p>
<p>Securitate permisă</p>	<p>înseamnă:</p> <p>(a) orice garanție constituită prin efectul legii, care nu a fost executată silit sau executată în alt mod împotriva activelor la care se aplică;</p> <p>(b) orice garanție existentă pe orice proprietate la momentul achiziționării acesteia;</p> <p>(c) orice garanție asupra unei proprietăți pentru a garanta datoria contractată în scopul finanțării achiziționării sau construirii unei astfel de proprietăți (sau a unei proprietăți care face parte dintr-o clasă de active de natură similară, în cazul în care garanția se referă la elementele constitutive ale unei astfel de clase la un moment dat);</p> <p>(d) orice garanție care garantează sau asigură plata datoriilor contractate în legătură cu orice finanțare de proiect, cu condiția ca o astfel de garanție să se aplice numai (x) oricărei proprietăți care face obiectul unei astfel de finanțări de proiect sau face parte din aceasta sau (y) veniturilor sau creanțelor care decurg din exploatarea, nerespectarea specificațiilor, exploatarea, vânzarea sau pierderea, nefinalizarea sau deteriorarea oricărei astfel de proprietăți;</p> <p>(e) orice plată sau închidere a acordului de compensare sau de compensare în conformitate cu orice tranzacție cu instrumente derivate sau tranzacție de schimb valutar încheiată de Împrumutat, cu excepția oricărei garanții în temeiul unui contract de suport de credit;</p>

	<p>(f) orice acord de compensare sau de compensare încheiat de Împrumutat în cursul normal al acordurilor sale bancare în scopul compensării soldurilor datoriiilor și creditelor Împrumutatului;</p> <p>orice reînnoire sau prelungire a oricărei garanții descrise la alineatele precedente, cu condiția ca valoarea principală a datoriei garantate prin aceasta să nu crească.</p>
Matrice de politici	înseamnă matricea anexată ca Anexa 3B, care enumeră indicatorii conveniți de Părți pentru monitorizarea implementării Programului.
Plată anticipată Indemnizație compensatorie	<p>înseamnă rambursarea calculată prin aplicarea următorului procent la suma Facilității care este rambursată în avans:</p> <ul style="list-style-type: none"> - în cazul în care rambursarea are loc înainte de cea de-a 5-a aniversare (exclusiv) a Datei semnării: trei la sută (3%); - în cazul în care rambursarea are loc între a 5-a aniversare (inclusiv) și a 9-a aniversare (exclusiv) a Datei semnării: două puncte cinci la sută (2,5%); - în cazul în care rambursarea are loc între a 9-a aniversare (inclusiv) și a 12-a aniversare (exclusiv) a datei semnării: un punct cinci la sută (1,5%); - în cazul în care rambursarea are loc după cea de-a 12-a aniversare (inclusiv): unu la sută (1%)
Program	înseamnă Programul conform descrierii în Anexa 2A (<i>Descrierea programului</i>).
Data finalizării Programului	înseamnă data finalizării tehnice a Programului, care se preconizează a fi decembrie 2024.
Practici interzise	înseamnă practici anticoncurențiale, acte de corupție, fraudă, fraudă împotriva intereselor financiare ale Uniunii Europene, practici necooperante, utilizarea abuzivă a fondurilor sau activelor AFD, precum și orice încălcare a legislației aplicabile în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului.
Funcționar public	înseamnă (i) orice deținător al unei funcții legislative, executive, administrative sau judiciare, indiferent dacă este numit sau ales, cu caracter permanent sau nu, remunerat sau neremunerat, indiferent de rang, sau (ii) orice altă persoană definită ca funcționar public în temeiul legislației interne din jurisdicția Împrumutatului și (iii) orice altă persoană care exercită o funcție publică,

	inclusiv pentru o agenție sau organizație publică, sau care furnizează un serviciu public.
Data de stabilirii a ratei	<p>înseamnă:</p> <p>I - în legătură cu orice perioadă de dobândă pentru care trebuie stabilită o rată a dobânzii:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) prima zi de miercuri (sau, în cazul în care acea dată nu este o Zi lucrătoare, imediat următoarea Zi lucrătoare) de la data primirii de către Împrumutător a Cererii de tragere, cu condiția ca această dată să fie cu cel puțin două (2) Zile lucrătoare complete înainte de ziua de miercuri menționată; (ii) a doua zi de miercuri (sau, în cazul în care acea dată nu este o Zi lucrătoare, imediat următoarea Zi lucrătoare) de la data primirii de către Împrumutător a Cererii de tragere, în caz că dacă această dată nu depășește cel puțin două (2) Zile lucrătoare complete înainte de prima zi de miercuri specificată la litera (a) de mai sus: <p>II - în cazul unei conversii a ratei:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) prima zi de miercuri (sau, în cazul în care acea dată nu este o Zi lucrătoare, imediat următoarea Zi lucrătoare) de la data primirii de către Împrumutător a Cererii de conversie a ratei de la Împrumutat, cu condiția ca această dată să fie cu cel puțin două (2) Zile lucrătoare complete înainte de prima zi de miercuri. (ii) a doua zi de miercuri (sau, în cazul în care acea dată nu este o Zi lucrătoare, imediat următoarea Zi lucrătoare) de la data primirii de către Împrumutător a Cererii de conversie a ratei, în caz că această dată nu este cu cel puțin două (2) Zile lucrătoare complete înainte de prima zi de miercuri.
Instituție financiară de referință	reprezintă o instituție financiară aleasă drept instituție financiară de referință potrivită pentru Împrumutător și care publică periodic cotații ale instrumentelor financiare pe una dintre rețelele internaționale de informații financiare în conformitate cu practicile recunoscute de industria bancară.
Restructurare	reprezintă orice restructurare a datoriilor și, în general, orice operațiune de tratare a datoriilor, inițiată și/sau organizată, adoptată într-un cadru formal sau informal, cum ar fi Clubul de la Paris.

Anexă€	înseamnă orice anexă sau anexe la prezentul Acord.
Securitate	înseamnă o ipotecă, o sarcină, un gaj, un privilegiu, o garanție sau orice alt drept de securitate care garantează orice obligație a oricărei persoane.
Data semnării	înseamnă data executării prezentului acord de către toate părțile.
Data de stabilire a ratei de semnare	înseamnă 09/09/2024.
Zi Țintă	înseamnă o zi în care sistemul Trans European Automated Real Time Gross Settlement Express Transfer 2 (TARGET2), sau orice succesori ai acestuia, este deschis pentru decontarea plăților în euro.
Impozit(e)	înseamnă orice impozit, taxă, impost, taxă sau altă taxă sau reținere de natură similară (inclusiv orice penalitate sau dobândă plătită în legătură cu neplata sau întârzierea plății unor astfel de sume).
Finanțarea terorismului	înseamnă furnizarea sau colectarea, directă sau indirectă, de fonduri sau gestionarea de fonduri cu intenția ca acestea să fie utilizate sau știind că urmează să fie utilizate în scopul comiterii unui act de terorism.
Ghid de vizibilitate și comunicare	înseamnă toate dispozițiile contractuale obligatorii pentru Împrumutat referitoare la comunicarea și vizibilitatea proiectelor finanțate de AFD și cuprinse în documentul intitulat "Ghid de vizibilitate pentru proiectele sprijinite de AFD - Nivelul 1" sau "Ghid de comunicare pentru proiectele sprijinite de AFD - Nivelul 2", după caz, o copie a căruia a fost furnizată Împrumutatului înainte de semnare"
Site web	înseamnă site-ul AFD (http://www.afd.fr/) sau orice alt astfel de site de înlocuire.
Impozit reținut la sursă	înseamnă orice deducere sau reținere a unui impozit pentru orice plată efectuată în temeiul sau în legătură cu prezentul Acord.

ANEXA 1 B - CONSTRUCȚII

- (a) „**active**” include proprietățile, veniturile și drepturile prezente și viitoare, de orice natură;
- (b) orice referire la „**Împrumutat**”, o „**Parte**” sau un „**Împrumutător**” include succesorii săi în drepturi și moștenitorii și cesionarii autorizați;
- (c) orice referire la Acord sau alt document constituie o trimitere la prezentul Acord sau la un alt document modificat, reformulat sau completat și include, dacă este cazul, orice document care îl înlocuiește prin novație, în conformitate cu Acordul;
- (d) „**garanție**” include orice *cauțiune*, *avizare* și orice *garanție* care este independentă de datoria la care se referă;
- (e) „**datorie**” înseamnă orice obligație a oricărei persoane (fie o datorie contractată ca datorie principală sau ca garanție) pentru plata sau rambursarea mijloacelor bănești, fie că este prezentă, viitoare, actuală sau condiționată;
- (f) „**persoană**” include orice persoană fizică și juridică care își desfășoară activitatea în scop de profit sau nonprofit;
- (g) „**reglementare**” include orice legislație, regulament, normă, regulă, decret, directivă, instrucțiune, cerere, sfat, recomandare, decizie sau îndrumare (indiferent dacă are sau nu forță juridică) a oricărui organism (inclusiv orice reglementare emisă de o entitate publică industrială sau comercială) care are efect asupra prezentului Acord sau asupra drepturilor și obligațiilor unei Părți;
- (h) o prevedere a legii este o trimitere la acea prevedere, astfel cum a fost modificată;
- (i) cu excepția altor prevederi, o oră din zi este o referire la ora Parisului;
- (j) Titlurile secțiunilor, clauzelor și programului sunt doar pentru facilitarea referinței și nu afectează interpretarea prezentului Acord;
- (k) cu excepția altor prevederi, termenii și expresiile utilizate în orice alt document referitoare la prezentul Acord sau în orice notificare dată în legătură cu prezentul Acord, au aceeași semnificație din documentul sau notificarea respectivă ca și în prezentul Acord;
- (l) un Eveniment de neîndeplinire a obligațiilor de plată „continuă” în caz că a fost remediat sau în caz că Împrumutătorul nu a renunțat la niciunul dintre drepturile sale aferente documentului de față;
- (m) referirea la o Clauză sau Anexă va constitui referirea la o Clauză sau Anexă a prezentului; și
- (n) cuvintele care implică singularul se consideră că includ pluralul și viceversa.

ANEXA 2 A - DESCRIEREA PROGRAMULUI

Reprezentanții Guvernului Republicii Moldova (GdM) și ai Agenției Franceze de Dezvoltare (AFD) au decis să întreprindă de comun acord o schemă de creditare bazată pe politici (PBL) pentru a sprijini eforturile de reformă ale Guvernului Republicii Moldova de a impulsiona sectorul energetic spre o tranziție către un viitor mai ecologic, cu accent pe reformele în domeniul infrastructurii energetice, al eficienței energetice, al energiei regenerabile, al protecției consumatorilor, al mediului și al schimbărilor climatice.

Această cooperare este consacrată printr-un Memorandum de Înțelegere (MoU) care a fost semnat între AFD și Guvernul Republicii Moldova, reprezentat de Ministerul Finanțelor, Ministerul Energiei, Ministerul Mediului și Ministerul Muncii și Protecției Sociale, la data de 23 iunie 2023.

Scopul reformei este de a accelera tranziția energetică verde în Moldova prin promovarea securității energetice și a dezvoltării durabile și reziliente la schimbările climatice, în conformitate cu prevederile acquis-ului UE și al Comunității Energetice, precum și cu angajamentele asumate de Moldova în cadrul principalelor acorduri internaționale, inclusiv Acordul de la Paris.

Aceste eforturi de reformă au fost dezvoltate de comun acord sub formă de Măsuri de Reformă Politică (PRM) cuprinse într-o Hartă schematică anexată la Memorandumul de Înțelegere. Harta schematică se axează pe promovarea unui sector energetic moldovenesc verde care vizează îmbunătățirea securității energetice, sustenabilitatea și dezvoltarea rezistentă la schimbările climatice. Aceste progrese vor fi atinse prin promovarea energiei regenerabile, îmbunătățirea eficienței energetice, extinderea infrastructurii energetice, combaterea sărăciei energetice și protejarea consumatorilor vulnerabili din punct de vedere energetic, precum și prin protecția mediului și sprijinirea în continuare a procesului de reducere a emisiilor de carbon, susținând măsurile de atenuare și adaptare la schimbările climatice

Programul propus este structurat pe baza unui plan de parcurs care cuprinde perioada 2023-2028, fiind structurat în 6 matrici de politici unice și urmărit pe parcursul a 6 PBL interdependente, dar separate, sau, de asemenea, denumite faze. Matricea de politici a unei faze va fi elaborată anual, în funcție de progresele înregistrate în faza anterioară și de PRM-urile cuprinse în planul de parcurs pentru faza respectivă. O actualizare a planului de parcurs, pe baza consimțământului părților semnatare și atunci când este necesar, este luată în considerare de părțile semnatare ca o opțiune la fiecare doi ani. Este convenit că va fi sarcina Comitetului de Conducere a Programului (PSC), așa cum este stipulat în capitolul 3 al Memorandumului de Înțelegere, să facă orice ajustări necesare la planul de parcurs.

Prezentul Acord de facilitatea de credit se referă la faza a 2-a din acest program.

Împrumutatul este Republica Moldova, reprezentată de Ministerul Finanțelor. Responsabilitatea pentru elaborarea și punerea în aplicare a reformelor sectoriale și îndeplinirea condițiilor stabilite în cadrul MoU pentru a putea beneficia de debursarea PBL va reveni, de principiu, exclusiv Guvernului Republicii Moldova și în special ministerelor de ramură implicate: Ministerul Energiei, Ministerul Mediului și Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

Principalele caracteristici ale întregului program în 6 faze, inclusiv ale primei faze, care constituie Programul, și care a fost convenit de comun acord între Guvernul Republicii Moldova și AFD, sunt următoarele:

Structura PBL-ului:

- Strategia preconizată în șase etape este prezentată în Planul de parcurs (Anexa III la Memorandumul de Înțelegere) și este precizată mai detaliat pentru faza 1 sub forma unei Matrice de Politici (Anexa IV la Memorandumul de Înțelegere și Anexa 3B la prezentul Acord). Matricea de Politici conține indicatori clar definiți privind progresul necesar în realizarea reformelor în domeniile de acțiune respective pentru prima fază, pe baza condițiilor stabilite în Anexa I la Memorandumul de Înțelegere.

- Matricea de Politici aferentă celei de-a doua faze se regăsește în Anexa 3B a prezentului Acord și este convenită între Guvernul Republicii Moldova și AFD după consultarea cu părțile interesate relevante (în special Ministerul Energiei, Ministerul Mediului, Ministerul Muncii și Protecției Sociale) și discuțiile cu donatorii relevanți din acest sector.

Structura de conducere și coordonare

- Guvernul Republicii Moldova și AFD sunt de acord că sprijinul necesar pentru atingerea obiectivelor declarate în Planul de parcurs necesită un nivel ridicat de coordonare în cadrul guvernului, între guvern și comunitatea donatorilor, dar și între donatori în ceea ce privește programele lor diverse. Prin urmare, se va stabili un mecanism de guvernanță eficient, inclusiv o structură de conducere (Comitetul de coordonare a programului sau „CPS”), în care vor fi reprezentate cele mai relevante părți interesate din sector (a se vedea Anexa II la memorandumul de înțelegere)
- Matricea de Politici pentru fiecare dintre cele 6 PBL-uri va fi completată pe baza progreselor înregistrate în implementarea Matricei de Politici a PBL-ului precedent și va ține cont în mod corespunzător de PMR-urile din Planul de parcurs pentru PBL-ul respectiv.
- Planul de parcurs va fi supus unei revizuiți la fiecare două etape, pentru a se asigura exactitatea și relevanța acestuia. Orice modificare a planului de parcurs se va aproba în cadrul Comitetului de coordonare a Programului, în conformitate cu condițiile stabilite în anexa II la Memorandumul de Înțelegere.

Etapele, Debursările și Evaluarea rezultatelor

- Debursarea împrumuturilor din PBL este corelată cu evaluarea pozitivă a indicatorilor, definiți în Matricea de Politici, ca parte a implementării reformelor în domeniile de acțiune respective ale subsectoarelor individuale (Anexa I la Memorandumul de Înțelegere).
- Prima fază a programului PBL poartă denumirea de acțiune prealabilă și s-a desfășurat în perioada ianuarie - iunie 2023. Această primă fază a fost finalizată cu succes, iar împrumutul (40,0 mil. EUR) a fost debursat până la sfârșitul anului 2023. .
- Actuala fază, faza 2 a început la jumătatea anului 2023 și se estimează că va fi finalizată la sfârșitul anului 2024. Fazele ulterioare (de la 3 la 6) vor urma cu un ciclu anual pentru anii 2025-2028.

Pentru informare, mai jos este prezentată versiunea actuală a planului de parcurs (versiunea inițială a MoU, iunie 2023).

PRM Nr.	Titlu
1	Approval of amendments to the Energy Law to align with the CEP (Governance Regulation) or establishing legal basis for NECP
2	Approval of amendments to the Law on Energy Efficiency to align with the Energy Efficiency Directive 2018/2002
3	Approval of amendments to the Law on the Promotion of Use of RES to align with the CEP (Renewable Directive 2018/2001)
4	Launch of construction of the Vulcanesti-Chisinau OHL
5	Certification of transmission system operator (Moldelectrical) according to pre-established model for unbundling
6	Approval of amendments to the Electricity law to align with the Clean Energy Package (Electricity Directive)
7	Approval of the normative framework necessary for the establishment of the Energy Efficiency Residential Fund
8	Approval of amendments to the Law on Energy Performance of Building to align

	with the EU goals for energy efficiency in buildings
7	Implementing renewable energy auction
10	Approval of National Energy and Climate Plan
11	Approval of Long-term Strategy on Building Renovation (including reform of the multi-dwelling apartment building sector)
12	Reassessment of support scheme for winter period 2023/2024
13	Approval of a new Ten-Year Network Development Plan (electricity)
14	Approval of the National Program for Adaptation to Climate Change until 2030
15	Approval of Climate Change Law
16	Approval of Low-emission development programme
17	Introduction of new (rescaled) energy labels into national legislation
18	Operationalization of EVF/ERYF 2nd window to replace old appliances of most vulnerable consumers
19	Approval of outstanding secondary legislation in the field of energy efficiency
20	Approval of outstanding secondary legislation in the field of renewable energy
21	Approval of revised Energy Strategy
22	Establishing operational energy efficiency obligation scheme
23	Functional deployment of Energy Efficiency Residential Fund
24	Implementing pilot activities to support energy efficiency in the residential sector (residential buildings), under the Energy Efficiency Residential Fund
25	Completion of construction of the Vulcanesti-Chisinau OHL
26	Expanding the activities of the Energy Efficiency Agency to support deployment of energy efficiency measures in different sectors
27	Establishing an operational system for energy certification of buildings
28	Introduction of GHG emission permits in the Moldovan legislation
29	Deployment of MRY system aligned with the EU requirements
30	Launch of construction of the Balti-Suceava OHL
31	Establishing independent control system for energy performance of buildings certificates and inspection reports
32	Approach to support vulnerable consumers in non-winter period (in addition to 2nd window of EVF/ERYF)
33	Development of National Information System for EE in the building sector
34	Operational deployment of digital platform for all energy related vulnerable consumer schemes application

Prima revizuire bianuală a foii de parcurs va avea loc până la sfârșitul anului 2024 și va fi condusă de agentul de monitorizare în coordonare cu autoritățile moldovenești și în special cu ministerele de resort (energie, muncă și protecție socială, mediu)

ANEXA 2 B - LISTA EXCLUDERILOR

Grupul AFD exclude finanțarea activităților care implică producția sau comerțul cu produse ilicite, precum și orice activitate care este ilegală în temeiul legislației țării de destinație sau a Franței, în temeiul reglementărilor naționale sau internaționale aplicabile în țările de destinație sau în Franța, precum și în temeiul convențiilor sau acordurilor internaționale care creează angajamente pentru țările de destinație sau pentru Franța. Aceasta implică în special:

1. Orice echipament, sector sau serviciu care face obiectul sancțiunilor economice emise de Organizația Națiunilor Unite, Uniunea Europeană sau Franța, fără restricții absolute sau relative în ceea ce privește valoarea;
2. Producție sau activitate care implică munca forțată¹, munca copiilor² sau traficul de ființe umane;³
3. Activități ilicite care implică organe, țesuturi și produse ale corpului uman sau activități de inginerie genetică interzise de standardele bioetice naționale ale Franței⁴ sau ale țării gazdă, precum și de standardele europene sau internaționale relevante aplicabile;⁵
4. Comerțul, producția, reproducerea sau deținerea de animale, plante sau orice produse naturale cu încălcarea dispozițiilor CITES;⁶
5. Activitate de pescuit în care se utilizează o plasă în derivă cu o lungime mai mare de 2,5 km;
6. Cercetarea, achiziționarea, promovarea sau multiplicarea semințelor modificate genetic;⁷
7. Producția, utilizarea sau comercializarea materialelor periculoase (cum ar fi fibrele de azbest) și a tuturor produselor (inclusiv produse chimice, farmaceutice, pesticide/bicide, substanțe care distrug stratul de ozon⁸ sau orice alt produs periculos) a căror producție sau utilizare este interzisă sau care va fi eliminată treptat în reglementările țării de destinație sau la nivel internațional;
8. Comerțul transfrontalier cu deșeuri, cu excepția celor în conformitate cu Convenția de la Basel⁹ și cu regulamentele care stau la baza acesteia;
9. Exploatarea minelor de diamante și comercializarea diamantelor în țări care nu au aderat la Procesul Kimberley;
10. Comerțul ilicit sau activitățile care facilitează traficul ilicit de bunuri culturale.¹⁰
11. Producție sau comerț:
  - (i) referitoare la pornografie sau prostituție;

¹ "Munca forțată" se referă la orice muncă sau serviciu prestat în mod involuntar și solicitat de la o persoană sub amenințarea forței sau a pedepsei, astfel cum este definit în convențiile Organizației Internaționale a Muncii (OIM).

² Angajații trebuie să aibă vârsta de cel puțin 14 ani, astfel cum este definită în Declarația OIM privind principiile și drepturile fundamentale la locul de muncă (C138 - Convenția privind vârsta minimă, articolul 2), cu excepția cazului în care legislația locală impune școlarizarea obligatorie sau o vârstă minimă pentru admiterea la angajare sau la muncă. În astfel de circumstanțe, trebuie utilizată cerința de vârstă cea mai ridicată.

³ Convenția Consiliului Europei privind lupta împotriva traficului de ființe umane (2005); Directiva 2011/36/UE.

⁴ V. AR. 16 la 16-14 din Codul civil francez (în special în conformitate cu Legea nr. 94-653 din 29 iulie 1994 privind respectarea corpului uman și Legea nr. 2004-800 din 6 august 2004 privind bioetica).

⁵ Convenția pentru protecția drepturilor omului și a demnității ființei umane cu privire la aplicarea biologiei și medicinei; Convenția privind drepturile omului și biomedicina (Oviedo, 04/04/1997); Convenția Consiliului Europei împotriva traficului de organe umane (Saint-Jacques-de-Compostelle, 25/03/2015).

⁶ CITES: Convenția privind comerțul internațional cu specii sălbatice de faună și floră pe cale de dispariție (Washington, 1973).

⁷ Legea de programare nr. 2021-1031 din 4 august 2021 privind dezvoltarea favorabilă incluziunii și combaterea inegalităților globale interzice finanțarea de către AFD a activităților care implică achiziționarea, promovarea sau multiplicarea semințelor modificate genetic (LPDSL - Cadre de partenariat global [Cadru de parteneriat global] Partea II - B - b / - 3 - alineatul 6). AFD adaugă la aceasta activitățile de cercetare (Strategia de tranziție teritorială și ecologică 2020-2024).

⁸ Orice componentă chimică care reacționează cu stratul de ozon stratosferic și îl distruge, ducând la formarea de "găuri" în acest strat. Protocolul de la Montreal enumeră substanțele care diminuează stratul de ozon (ODS), obiectivele de reducere a acestora și termenele limită pentru eliminarea lor treptată.

⁹ Convenția de la Basel privind controlul mișcărilor transfrontaliere de deșeuri periculoase și al eliminării acestora este disponibilă la adresa: www.basel.int

¹⁰ Comerțul cu bunuri culturale este reglementat de Convenția privind mijloacele de interzicere și prevenire a importului, exportului și transferului ilicit de proprietate a bunurilor culturale (1970).

Producție sau comerț cu: ¹¹

- (ii) arme și/sau muniții;
- (iii) tutun;
- (iv) băuturi alcoolice (cu excepția berii și vinului);
- (v) unități de jocuri de noroc, cazinouri sau întreprinderi echivalente;¹²

12. Producția și distribuția sau participarea la mass-media rasiste sau antidemocratice sau care promovează discriminarea împotriva unei părți a populației;
13. Operațiuni care au ca rezultat o modificare ireversibilă sau o deplasare semnificativă a unui element esențial al patrimoniului cultural;¹³
14. Proiecte de construcție, extindere sau renovare a centralelor electrice alimentate cu combustibili fosili;¹⁴
15. Infrastructura asociată¹⁵ unei instalații pentru producerea, stocarea sau prelucrarea resurselor de energie fosilă (mine, instalații de prelucrare, depozitare etc.) sau pentru producerea de energie electrică din surse de energie fosilă, menționată la punctul 14 din prezenta listă;
16. Proiecte de explorare, producție sau prelucrare sau dedicate exclusiv transportului de cărbune, gaze și petrol (convențional sau neconvențional);
17. Biodiversitatea:
  - i. Orice finanțare în (a) siturile Alianței pentru Extincție Zero (AZE) ^{16/17}, (b) siturile naturale și mixte de pe Lista patrimoniului mondial UNESCO²⁰ și (c) zonele protejate din punct de vedere juridic (categorii IUCN)¹⁸ și,
  - ii. Orice operațiune care conduce la un impact negativ și ireversibil¹⁹ rezidual²⁰ asupra unui habitat critic;^{21 / 22}
  - iii. Orice proiect forestier sau proiect agricol cu acoperire largă (>100 ha) care nu implementează o metodologie²³ care să asigure zero defrișări;
18. Proiecte ale căror scop și/sau abordare nu sunt compatibile cu drepturile omului și, în cazul finanțării din sectorul privat, proiecte susținute de raționamente care contrazic în mod clar Principiile directorate ale Organizației Națiunilor Unite privind întreprinderile și drepturile omului;²⁴

¹¹ Dacă aceste activități reprezintă mai mult de 10% din cifra de afaceri a contrapărții finanțate sau, dacă clientul este un intermediar financiar, mai mult de 10% din soldurile portofoliului său.

¹² Orice finanțare directă a acestor proiecte sau activități care le includ (de exemplu, un hotel care include un cazinou). Nu se referă la planurile de dezvoltare urbană care ar putea integra ulterior astfel de proiecte.

¹³ "Patrimoniul cultural esențial" este considerat a fi orice parte a patrimoniului care este recunoscută la nivel internațional sau național ca fiind de interes istoric, social și/sau cultural.

¹⁴ Cu excepția proiectelor care implică mini-rețele deservite de centrale electrice hibride (care combină energiile regenerabile și combustibilii fosili).

¹⁵ Termenul "infrastructură asociată" este utilizat atunci când infrastructura este asociată cu o instalație de producție care utilizează combustibil fosil dacă sunt îndeplinite următoarele două condiții: i) infrastructura nu ar fi fost construită în absența acestei instalații care utilizează combustibil fosil și ii) instalația care utilizează combustibil fosil nu ar fi viabilă din punct de vedere economic fără infrastructură.

¹⁶ Cu excepția cazului în care zona de influență a activităților finanțate și a instalațiilor asociate acestora nu încalcă zonele care îndeplinesc efectiv criteriile pentru a fi desemnate ca sit AZE - <https://zeroextinction.org/site-identification/aze-site-criteria/>

¹⁷ Cu excepția cazului în care finanțarea vizează conservarea sau restaurarea acestor zone.

¹⁸ Cu excepția cazului în care finanțarea vizează conservarea sau refacerea acestor zone sau respectă dispozițiile de gestionare și amenajare a teritoriului pentru acestea din urmă, cum ar fi cele formalizate în planuri cu standarde internaționale referitoare la activitățile finanțate - categoriile I-VI în [World Database on Protected Areas | IUCN](#).

¹⁹ Impact ireversibil: conversia sau degradarea permanentă a biodiversității sau a funcțiilor sau caracteristicilor ecologice care au justificat desemnarea habitatului critic.

²⁰ Impact rezidual: impactul măsurabil al unui proiect asupra unei valori a biodiversității, după punerea în aplicare a măsurilor de evitare și atenuare, dar înainte de punerea în aplicare a măsurilor de restaurare și compensare.

²¹ Habitat critic: în sensul Standardului de mediu și social 6 - 2018 al Băncii Mondiale sau IFC-GN PS6 2019.

²² Cu excepția cazului în care proiectul respectiv prezintă un interes general major pentru țara de destinație, caz în care o derogare poate fi prezentată guvernului grupului pentru luarea unei decizii.

²³ Metodologie care să includă (i) un instrument de referință echivalent cu abordarea HCS, care să permită clasificarea pădurilor, (ii) o garanție că nicio pădure cu stoc ridicat de carbon nu va fi transformată în cadrul proiectului și (iii) monitorizarea acoperirii forestiere (monitorizare pe teren sau prin satelit).

²⁴ https://www.ohchr.org/documents/publications/guidingprinciplesbusinesshr_cn.pdf

19. Proiecte pentru care se știe că în zona de impact a proiectului propus a avut loc o evacuare forțată în sensul Organizației Națiunilor Unite²⁵, evacuare care poate fi legată în mod causal de scopul acestui proiect și care este imposibil de compensat din punct de vedere material.²⁶

---

²⁵ Rezoluția 1993/41 a Subcomisiei Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului: "Evacuarea forțată". "Termenul "evacuări forțate" [...] este definit ca fiind îndepărtarea permanentă sau temporară, împotriva voinței lor, a unor persoane, familii și/sau comunități din locuințele și/sau terenurile pe care le ocupă, fără a li se oferi și fără a avea acces la forme adecvate de protecție juridică sau de altă natură (Comitetul pentru drepturi economice, sociale și culturale, Comentariul general nr. 7).

²⁶ Din cauza refuzului sponsorului proiectului sau a incapacității acestuia de a identifica populațiile care sunt victime ale evacuărilor forțate. Nu vor fi excluse proiectele pentru care se poate oferi un remediu eficient pentru drepturile încălcate.

ANEXA 3A - PLAN DE FINANȚARE

	Suma (milioane EUR)
Împrumut AFD	25

ANEXA 3B - MATRICEA DE POLITICI

Matricea de politici prezentată în tabelul de mai jos conține măsurile de reformă a politicilor (PRM) care urmează să fie puse în aplicare pe parcursul fazei 2.

Matricea politicilor PBL faza 2					
PRM nr. *	Măsuri de reformă a politicilor	PRM pondere *	Etapa nr.	Etapе importante	Milestone Greutate*
5	Certificarea operatorului de sistem de transport (Moldelectrica) conform modelului prestabilit de separare	6.7%	5.1	Cererea de certificare trebuie depusă de către operatorul cu plan de separare	1.5%
			5.2	Planul de separare va fi discutat cu ANRE	1.5%
			5.3	Este elaborată Hotărârea preliminară a ANRE	2.0%
			5.4	Notificare către Secretariatul EnC	0.7%
			5.5	Se emite avizul Secretariatului EnC	0%
			5.6	Decizia finală este adoptată de ANRE	1.0%
6	Aprobarea modificărilor la Legea energiei electrice pentru a se alinia la Pachetul Energie Curată (Directiva Energie Electrică)	6.7%	6.1	Elaborarea modificărilor legislative la Legea cu privire la energia electrică;	2.0%
			6.2	Consultarea publică cu părțile interesate relevante (de preferință, inclusiv avizul EnCS);	1.0%
			6.3	Ajustarea draftului pe baza feedback-ului;	1.0%
			6.4	Aprobarea modificărilor legale de către Guvern;	1.0%
			6.5	Expediere spre adoptare Parlamentului	1.7%
7	Aprobarea cadrului normativ necesar constituirii Fondului Rezidențial de Eficiență Energetică	6.7%	7.1	Elaborarea cadrului normativ pentru înființarea EERF	2.0%
			7.2	Consultarea publică cu părțile interesate relevante (de preferință, inclusiv avizul EnCS);	2.0%
			7.3	Ajustarea draftului pe baza feedback-ului;	2.0%
			7.4	Adoptarea cadrului normativ de către Guvern;	0.7%
			7.5	(Dacă este necesar) Înaintarea spre adoptare către Parlament.	0%

8	Aprobarea modificărilor la Legea privind performanța energetică a clădirilor pentru a se alinia la acquis-ul UE privind eficiența energetică în clădiri	6.7%
9	Implementarea licitației RE	6.7%
10	Aprobarea Planului Național pentru Energie și Climă	6.7%
11	Aprobarea Strategiei pe termen lung privind renovarea clădirilor (inclusiv reforma sectorului clădirilor de apartamente cu mai multe locuințe)	6.7%
12	Reevaluarea schemei de sprijin pentru perioada de iarnă 2023/2024	6.7%

8.1	Elaborarea modificărilor legislative la Legea privind eficiența energetică a clădirilor	2.0%
8.2	Consultarea publică cu părțile interesate relevante (de preferință, inclusiv avizul EnCS);	1.0%
8.3	Ajustarea draftului pe baza feedback-ului;	1.0%
8.4	Aprobarea modificărilor legale de către Guvern;	1.0%
8.5	Expedierea spre adoptare Parlamentului	1.7%
9.1	Elaborarea și publicarea regulilor de licitație;	2.0%
9.2	Publicarea apelului de participare la licitația de energie;	1.5%
9.3	Executarea licitației;	1.5%
9.4	Întocmirea contractelor pentru ofertantul(ții) câștigător(i);	1.7%
9.5	Semnarea contractelor	0%
10.1	Proiectul PNEC cu secțiunile de politici și analitice;	2.0%
10.2	Consultarea publică cu părțile interesate relevante;	1.0%
10.3	Proiect final adoptat de Guvern;	1.0%
10.4	Proiectul final transmis la EnCS;	1.0%
10.5	Evaluare detaliată cu recomandări primite de la EnCS;	0%
10.6	Dacă este necesar, revizuirea PNEC;	0.5%
10.7	Versiunea finală adoptată de Guvern;	0.5%
10.8	Versiunea finală transmisă la EnCS (notificare).	0.7%
11.1	Proiectul de strategie este pregătit și distribuit pentru consultare;	2.7%
11.2	Consultarea publică cu părțile interesate relevante, inclusiv EnCS;	2.0%
11.3	Adoptarea Strategiei de către Minister și/sau Guvern.	2.0%
12.1	Evaluarea schemei de sprijin pentru sezonul de iarnă 2022/2023;	2.7%
12.2	Elaborarea schemei de sprijin pentru perioada de iarnă 2023/2024;	2.0%

			12.3	Adoptarea Hotărârii Guvernului privind schema de sprijin pentru perioada de iarnă 2023/2024	2.0%
13	Aprobarea unui nou Plan decenal de dezvoltare a rețelei	6.7%	13.1	Draftul Proiectul TYNDP este elaborat;	2.0%
			13.2	Depunerea Planului la ANRE spre revizuire;	1.0%
			13.3	(Dacă ANRE consideră necesar) Consultarea publică cu părțile interesate relevante, inclusiv EnCS și, eventual, ENTSO-E;	1.0%
			13.4	Ajustarea draftului pe baza revizuirii (și feedback-ului);	1.0%
			13.5	Aprobat de către ANRE;	1.0%
			13.6	Publicarea TYNDP de către Moldelectrica și ANRE	0.7%
14	Aprobarea Programului Național de Adaptare la Schimbările Climatice până în 2030	6.7%	14.1	Pregătirea proiectului Programului Național de Adaptare la Schimbările Climatice până în 2030;	2.0%
			14.2	Consultarea publică cu părțile interesate relevante;	1.0%
			14.3	Revision of the National Program for Adaptation to Climate Change until 2030 based on public consultation feedback;	1.0%
			14.4	Revizuirea Programului Național de Adaptare la Schimbările Climatice până în 2030 pe baza feedback-ului consultării publice;	2.7%
15	Aprobarea Legii privind acțiunea climatică	6.7%	15.1	Pregătirea primului proiect;	2.0%
			15.2	Consultarea publică cu diferite părți interesate, inclusiv EnCS;	1.0%
			15.3	Pregătirea celui de-al doilea proiect pe baza feedback-ului și comentariilor primite;	1.0%
			15.4	Aprobare de către Guvern;	1.0%
			15.5	Trimitere spre adoptare Parlamentului	1.7%
16		6.7%	16.1	Preparation of draft LEDP;	2.0%

	Aprobarea Programului de Dezvoltare a Legii-Emisii (LEDP)		16.2	Pregătirea proiectului LEDP;	1.5%	
			16.3	Pregătirea celui de-al doilea proiect pe baza feedback-ului și comentariilor primite;	1.5%	
			16.4	Aprobarea LEDP de către Minister și/sau Guvern	1.7%	
17	Introducerea de noi etichete energetice (redimensionate) în legislația națională	6.7%	17.1	Elaborarea legislației relevante, modificărilor legislative și/sau actelor secundare;	2.7%	
				17.2	Consultarea publică cu părțile interesate relevante;	2.0%
				17.3	Aprobare de către guvern.	2.0%
18	Operaționalizarea celei de-a doua ferestre a EVRF pentru înlocuirea aparatelor vechi către cei mai vulnerabili consumatori	6.7%	18.1	Elaborarea conceptului pentru cel puțin o schemă de sprijin, inclusiv criteriile de eligibilitate;	2.0%	
				18.2	Elaborarea și adoptarea oricărei și tuturor legislației sau reglementărilor necesare pentru operaționalizarea celei de-a doua ferestre;	1.0%
				18.3	Publicarea cererilor de înscriere;	1.0%
				18.4	Evaluarea cererilor primite;	1.0%
				18.5	Contractele sunt semnate și sprijinul este livrat solicitanților câștigători.	1.7%
4	Lansarea construcției LEA Vulcănești-Chișinău (renovată din faza 1)	6.7%	4.1	Toate cele opt autorizații de construcție sunt eliberate	3.0%	
				4.2	Toate șantierele inițiale pregătite conform planului detaliat de implementare a proiectului	2.0%
				4.3	Lansarea oficială a lucrărilor de construcție	1.7%

ANEXA 4 - CONDIȚII PRECEDENTE

Următoarele condiții se aplică tuturor documentelor transmise de către Împrumutat drept condiție suspensivă, în caz că:

- documentul care este predat nu este un original, ci o fotocopie, fotocopia legalizată originală va fi predată Împrumutătorului;
- versiunea finală a unui document căruia i-a fost transmis anterior proiectul și agreat de către Împrumutător, nu va diferința în mod semnificativ de proiectul convenit;
- documentele care nu au fost transmise și convenite anterior, vor fi convenabile pentru Împrumutător.

PARTEA I – CONDIȚIILE SUSPENSIVE CARE URMEAZĂ SĂ FIE ÎNDEPLINITE LA DATA SEMNĂRII

- (a) Transmiterea de către Împrumutat către Împrumutător a următoarelor documente:
  - (i) o copie, verificată ca fiind identică cu originalul, a hotărârii Guvernului de autorizare a începerii negocierii;
  - (ii) o copie, verificată ca fiind identică cu originalul, a hotărârii(lor) relevante emise de Guvernul Republicii Moldova în conformitate cu legislația din jurisdicția Împrumutatului care aprobă conținutul prezentului Contract, care autorizează Împrumutatul. să încheie acest Acord și să autorizeze o persoană specificată să execute Acordul în numele acesteia;
  - (iii) un exemplar al semnăturii fiecărei persoane enumerate la paragraful (ii) și în certificatul menționat la paragraful (iii);
  - (iv) dacă este cazul, un certificat eliberat de un reprezentant autorizat în mod corespunzător al Împrumutatului în care sunt enumerate persoanele autorizate să semneze, în numele Împrumutatului, Cererea de Tragere și orice certificat în legătură cu prezentul Contract și să ia toate celelalte măsuri și/sau semneze toate celelalte documente necesare în numele Împrumutatului conform prezentului Acord;
  - (v) un exemplar al semnăturii fiecărei persoane enumerate la paragraful (ii) și în certificatul menționat la paragraful (iii);
  - (vi) dovada că Facilitatea este inclusă în Legea bugetului Împrumutatului și că retragerea Facilității nu va încălca nicio limită de împrumut sau orice altă limită similară obligatorie pentru Împrumutat.
- (b) Expedierea, Împrumutătorului a unui proiect de opinie legală, în formă și substanță satisfăcătoare Împrumutătorului, emis de Ministrul Justiției al Împrumutatului;

PARTEA II – CONDIȚIILE PRECEDENTE DE TRAGERE

- (a) Recepționarea de către AFD a unei copii a Legii privind ratificarea prezentului Acord de către Parlamentul Republicii Moldova, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și în vigoare la Data de Tragere;
- (b) Plata de către Împrumutat către Împrumutător a tuturor taxelor și cheltuielilor datorate și plătibile conform prezentului Acord.

- (c) Împrumutatul va furniza Împrumutătorului dovezi actualizate ale persoanei respective. (s) autorizat să execute Cererea de Tragere în numele Împrumutatului, împreună cu specimenul semnăturii (semnăturilor) respectivei persoane;
- (d) Predarea către Împrumutător a unei opinii juridice executate corespunzător, în formă și substanță satisfăcătoare pentru Împrumutător, a unei firme de avocatură repute stabilite în jurisdicția Împrumutatului și desemnată de Împrumut; și
- (e) Predarea către Împrumutător a unei opinii juridice executate în mod corespunzător, astfel cum se menționează la clauza 18. (Intrarea în vigoare și durata), în forma și pe fond satisfăcătoare pentru Împrumutător, emis de către Ministrul Justiției al Împrumutatului.
- (f) Predarea de către Împrumutat către Împrumutător a dovezii că indicatorii prevăzuți în Anexa 3B au fost implementați în mod satisfăcător, în conformitate cu metodologia de monitorizare și punctaj definită în Memorandumul de Înțelegere.

ANEXA 5A - FORMULARUL CERERII DE TRAGERE

[pe antetul Împrumutatului]

Către: AGENȚIA FRANCEZĂ DE DEZVOLTARE

Pe: [data]

Numele împrumutatului - Acordul privind facilitatea de credit nr. [●] din data de [●]

Cerere de retragere nr[●]

Stimați domni,

1. Ne referim la Contractul de facilitate de credit nr. [●] încheiat între Împrumutat și Creditor la data de [●] ("**Contractul**"). Cuvintele și expresiile cu majuscule utilizate în prezentul document, dar care nu sunt definite, au înțelesul care le este dat în Acord.

2. Această scrisoare este o cerere de retragere.

3. Solicităm în mod irevocabil ca împrumutătorul să pună la dispoziție o retragere în următoarele condiții:

Suma: EUR [●] sau, dacă este mai mică, creditul disponibil.

Rata dobânzii: [fixă / variabilă]

4. Rata dobânzii va fi stabilită în conformitate cu dispozițiile clauzei 4 (*dobânda*) și clauza 5 (*Modificarea calculării dobânzii*) din acord. Rata dobânzii aplicabilă pentru tragerea solicitată ne va fi furnizată în scris, iar noi acceptăm această rată a dobânzii [(sub rezerva paragrafului de mai jos, dacă este cazul)], inclusiv atunci când rata dobânzii este determinată prin referire la un indice de referință de înlocuire plus orice marjă de ajustare notificată de creditor ca urmare a apariției unui eveniment de înlocuire a ratei ecranului.

[Numai pentru rata dobânzii fixe:] Dacă rata dobânzii aplicabilă retragerii solicitate este mai mare de [●insérer *pourcentage en lettres*] ([●]%), vă solicităm să anulați această cerere de retragere.

5. Confirmăm că fiecare condiție specificată în clauza 2.4 (*Condiții precedente*) este îndeplinită la data prezentei cereri de tragere și că niciun caz de neîndeplinire a obligațiilor nu persistă sau este posibil să apară. Suntem de acord să notificăm imediat creditorul în cazul în care oricare dintre condițiile menționate mai sus nu este îndeplinită la sau înainte de data tragerii.

Veniturile acestei retrageri ar trebui să fie creditate în următorul cont bancar:

- (a) Nume [al împrumutatului]: [●]
- (b) Adresa [împrumutatului]: [●]
- (c) IBAN Numărul contului: [●]
- (d) Număr SWIFT: [●]
- (e) Banca și adresa băncii [a [●]
Împrumutatului]:

[dacă valuta este alta decât Euro] Banca [●]
corespondență și numărul de contului băncii
Împrumutatului:

6. Prezenta Cerere de tragere este irevocabilă.
7. Am anexat la prezenta Cerere de tragere toate documentele justificative relevante specificate în Clauza 2.4 (*Condiții precedente*) din acord:

[Lista documentelor justificative]

Cu RESPECT,

.....

Semnatar autorizat din partea Împrumutatului

ANEXA 5 B - FORMULAR DE CONFIRMARE A TRAGERII ȘI A RATEI

[pe antetul Agenției Franceze de Dezvoltare]

Către: [Împrumutatul]

Data: [●]

Ref: Cerere de retragere nr. [●] din data de [●]

Numele împrumutatului - Acordul privind facilitatea de credit nr[●] din data de [●]

Confirmarea retragerii nr[●]

Stimați domni,

8. Ne referim la Contractul de facilitate de credit nr. [●] încheiat între Împrumutat și Creditor la data de [●] ("Contractul"). Cuvintele și expresiile cu majuscule utilizate în prezentul document, dar care nu sunt definite, au înțelesul care le este dat în Acord.
9. Printr-o Scrisoare de solicitare a unei retrageri din data de [●], Împrumutatul a solicitat creditorului să pună la dispoziție o retragere în valoare de [●] EUR, în conformitate cu termenii și condițiile acordului.
10. Retragerea care a fost pusă la dispoziție în conformitate cu cererea dvs. de retragere este următoarea:
  - Suma: Euro [●valoarea în cuvinte] (EUR [●])

[Opțiune: rată a dobânzii variabilă Drawdowns :

- Rata dobânzii aplicabilă: egală cu suma dintre EURIBOR la șase luni²⁷ și Marja

[Opțiune: retrageri cu rată fixă a dobânzii:

- Rata dobânzii aplicabilă: [● procent în cuvinte]

Doar în scop informativ:

- Data stabilirii ratei: [●]
- Rata de referință fixă: [●procent în cuvinte] ([●]%) pe an
- Rata indicelui la data stabilirii ratei de semnare: [● procent în cuvinte] ([●]%)
- Rata indicelui la data stabilirii ratei: [● procent în cuvinte] ([●]%)

---

²⁷ În cazul în care EURIBOR la șase luni nu este disponibil la data confirmării tragerii din cauza apariției unui eveniment de înlocuire a ratei ecranului, indicele de referință de înlocuire, termenii și condițiile exacte de înlocuire a ratei ecranului cu un indice de referință de înlocuire și ratele efective totale aferente vor fi comunicate Împrumutatului într-o scrisoare separată.

- Rata globală efectivă (pentru o perioadă de 6 luni): [●percentaj în cuvinte] ([●]%)
- Rata globală efectivă (pe an): [●percentaj în cuvinte] ([●]%)

Cu respect,

.....

Semnatar autorizat din partea *Agenției Franceze pentru Dezvoltare*

ANEXA 5C - FORMULAR DE CERERE DE CONVERSIE A RATEI

[pe antetul Împrumutatului]

Către: *AGENȚIA FRANCEZĂ PENTRU DEZVOLTARE*

Data: [ ]

Numele împrumutatului – Contractului de facilitare de credit nr [●] din [●]

Cerere de conversie a rate de dobândă [●]

Stimați domni,

11. Ne referim la Contractul de facilitare de credit nr. [●] încheiat între Împrumutat și Împrumutător din data de [●] ("**Contractul**"). Cuvintele și expresiile scrise cu majuscule utilizate, dar care nu sunt definite aici, au înțelesurile care le sunt date în Acord.
12. În temeiul clauzei 4.1.3 (a) (Conversia de la o rată a dobânzii flotantă la o rată fixă a dobânzii) din Acord, vă solicităm prin prezenta să convertiți rata dobânzii variabilă a următoarelor trageri:
  - [enumerați tragerile relevante],într-o Rată fixă a Dobânzii în conformitate cu termenii Acordului .
13. Această cerere de conversie a ratei va fi considerată nulă dacă rata fixă a dobânzii aplicabilă depășește [introduceți procentul în cuvinte] [●%].

Cu respect,

.....
Semnatar autorizat al Împrumutatului

ANEXA 5D – FORMULAR DE CONFIRMARE A CONVERSIEI

[cu antetul Agenției Franceze pentru Dezvoltare]

To: [Împrumutatul]

Data: [●]

Ref: Cerere de conversie a ratei nr. [●] datat [●]

Numele împrumutatului – Nr. contractului de facilitare de credit [●] din [●]

Nr. de confirmare a conversiei tarifului [●]

Stimați domni,

SUBIECT: Conversia de la o rată variabilă a dobânzii la o rată fixă a dobânzii

14. Ne referim la Contractul de facilitare de credit nr. [●] încheiat între Împrumutat și Împrumutător din data de [●] ("Contractul"). Cuvintele și expresiile scrise cu majuscule utilizate, dar care nu sunt definite aici, au înțelesurile care le sunt date în Acord.
15. Ne referim, de asemenea, la solicitarea dvs. de conversie a ratei din data de [●]. Confirmăm că rata fixă a dobânzii aplicabilă tragerii (tragerilor) menționate în solicitarea dvs. de conversie a ratei livrate în conformitate cu clauza 4.1.3 (a) (*Conversia de la o rată a dobânzii flotantă la o rată fixă a dobânzii*) din acord este:
  - [●]% per an.
16. Această rată fixă a dobânzii, calculată în conformitate cu clauza 4.1.1 (*Selectarea ratei dobânzii*) se va aplica tragerilor menționate în solicitarea de conversie a ratei de la [●] (data intrării în vigoare).
17. În plus, vă informăm că rata globală efectivă pe an a facilității este de [●]%.

Cu respect,

.....
Reprezentant autorizat al Agenției Franceze pentru Dezvoltare

**ANEXA 6 – INFORMAȚII CARE POT FI PUBLICATE PE SITE-UL WEB AL GUVERNULUI
FRANCEZ ȘI PE SITE-UL WEB AL ÎMPRUMUTĂTORULUI**

1. Informații referitoare la Program

- Numărul și denumirea în cartea AFD ;
- Descriere;
- Sectorul de operare ;
- Locul de implementare ;
- Data estimată de începere;
- Data estimată de finalizare tehnică;
- Stadiul implementării actualizat semestrial ;

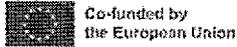
2. Informații privind finanțarea Programului

- Tip de finanțare (împrumut, grant, cofinanțare, fonduri delegate) ;
- Suma principală a Facilității ;
- Valoarea facilității care a fost trasă (actualizată pe măsura implementării programului) ;

3. Alte informații

- Notă de informații despre tranzacție și/sau fișă de prezentare a tranzacției, atașată la acest Program .

ANEXA 6.1 - NOTA COMUNICARE OPERAȚIONALĂ

MOLDOVA Energy Green Transition Programme

In a context of Republic of Moldova's convergence towards the European Union « acquis », the Energy Green Transition Programme aims to support the implementation of ambitious reforms to promote decarbonization of the economy and improve the country's energy security.

CONTEXT

On 1 May 2010, Moldova became a member of the Energy Community (EC). With that membership, Moldova committed to and undertook its first step to adopt and implement a substantial reform based on EC acquis, which in large part reflects the European Union's (EU) energy, climate, and environment acquis. This commitment was further strengthened in June 2014 with the signing of the Association Agreement between Moldova and the EU, which further committed Moldova to implement extensive reforms including within the energy, climate, and environment sector. To this end, Moldova has undertaken reform steps within the energy sector over the last decade.

However, despite these reform efforts, significant room for improvement remains with Moldova holding the third lowest transposition and implementation of EU acquis amongst EC members. Moreover, following recent developments, ranging from a global pandemic to the war in Ukraine and the opening of the EU accession negotiation in December 2023, a renewed and urgent need is present to push forward the green transition of Moldova's energy sector. This effort is in part to promote energy security while also making the country more resilient to climate change as well as to promote its mitigation efforts.

DESCRIPTION

In line with the government's priorities presented in Parliament in February 2023, this programme is supporting the Moldovan government in the implementation of its energy green transition reform agenda and thus its accession efforts to the EU and implement its acquis. Due attention is paid not only to the proper implementation of reforms needed, but also to build a sustainable policy and institutional framework in Moldova that will continue to drive the green transition beyond the programme's operations.

Concretely, the programme aims to support:

- More efficient and rational use of energy resources;
- Improved power generation capacity from renewable energy;
- Improved energy efficiency and decreased energy consumption;
- Improved security of supply via cross-border electricity interconnections;
- Upgraded policy and regulatory framework to allow for increased investments in the energy sector and facilitating the implementation of the investment projects by private as well as public stakeholders;

	Country MOLDOVA
	Convention signature date
	Sector Energy
	Location Republic of Moldova
	Financial maturity 15 years
	Financing tools Policy based loan
	Financing amount 25 M€ (AFD loan tranche 2)
	Government Republic of Moldova
	Implementing entity Ministry of Energy
	Main targeted Sustainable Development Goals
	Project Code: CMD 1014

ASSAYAG Gaelle
To be completed prior to the signature of the CFA

Co-funded by
the European Union

- Strengthened capacities of sector institutions and public/private operators to enable / undertake / manage renewable energy and energy efficiency investments.

The program was developed jointly by AFD and the Moldovan government, and is covering a six-year reform period (2023-2028). It covers the government's main priorities, structured around five themes: energy infrastructure, renewable energy, energy efficiency, consumer protection and climate/environment.

A technical Assistance (TA) programme, finance by the European Union, is supporting the Moldovan authorities during the 6 years of the reform to facilitate its implementation.

The first tranche of the programme, (40M€) was successfully implemented in 2023, paving the way for the approval of a second tranche in 2024 (25M€).

RESULTS

The programme will on the one hand directly support the Moldovan alignment efforts with the European Union acquis, and on the other hand also create a regulatory environment that provides incentives for additional investment into climate change and environment protection, leading also to an enhanced renewable energy capacity and security of supply. Accordingly, implementation of the programme will ultimately lead to an effective, climate-resilient low-carbon economy and society.

STAKEHOLDERS AND INSTITUTIONAL SET UP

The borrower is the Republic of Moldova, represented by its Ministry of Finance (MoF) with whom AFD will sign the financing agreement.

The implementation of the Policy reform measures (PRMs) are the joint responsibility of the Ministry of Energy, the Ministry of the Environment and the Ministry of Labour and Social Protection. These ministries as well as MoF signed on June 19th 2023 a Memorandum of Understanding (MoU) with AFD governing the entire programme, over 6 years.

Other entities, not signatories of the MoU, but concerned by some of the PRMs included in the roadmap, will be involved in the implementation of the programme, and may receive the support of the TA: the National Center for Sustainable Energy, the network operator Moldelectrica, and the ANRE regulator.

The TA programme is mainly implemented by Expertise France (EF).

The governance of the programme is structured around a Steering Committee (PSC), bringing together all the involved stakeholders, as well as observer parties (EF, Delegation of the European Union). The PSC serves as the central entity for information sharing and programme management: it validates the progress of the programme at key stages and defines the content of each annual matrix at the beginning of each new phase.

FINANCING PLAN

The programme entails:

- a series of 6 annual Policy Based Loans granted by AFD. The amount of the second tranche (2024) reaches 25M€. The amount of the successive tranches will be assessed each year jointly with the MoF.
- a grant delegated from the European Union under the Neighborhood Investment Platform for a global amount of 5M€, already granted in 2023 for the whole duration of the programme.

ANEXA 7 - LISTA NEEEXHAUSTIVĂ A DOCUMENTELOR DE MEDIU ȘI SOCIALE CARE ÎMPRUMUTATUL PERMITE SĂ FIE DIVULGATE ÎN LEGĂTURĂ CU PROCEDURILE DE GESTIUNE A RECLAMAȚIILOR

- Raport de evaluare E&S
- Planul de implicare a părților interesate (SEP)
- Raport de evaluare a impactului asupra mediului și social (ESIA)
- Planul de monitorizare și management al mediului și social(ESMMP)
- Planul de Management de Mediu și Social - Construcții (ESMP-Construcții)
- Cadrul de Evaluare a Guvernării Pământului (LACF)
- Cadrul de Politici de Relocare (RPF)
- Planul de achiziție și compensare a terenurilor (LACP)
- Planul de acțiune asupra mediului și social (ESAP)
- Rapoarte de monitorizare socială și de mediu
- Programul de monitorizare a păsărilor
- Programul de monitorizare a construcțiilor

ANEXA 8 – PLANUL DE ANGAJAMENT SOCIAL

1. Împrumutatul intenționează să implementeze un Program constând într-un împrumut bazat pe politici pentru sprijinirea reformelor din sectorul energetic (**Programul**), cu implicarea următoarelor ministere: Ministerul Finanțelor, Ministerul Energiei, Ministerul Mediului și Ministerul Muncii și Protecției Sociale.
2. Împrumutatul va implementa măsuri și acțiuni materiale astfel încât Programul să fie implementat în conformitate cu Standardele sociale și de mediu (ESS) ale Băncii Mondiale. Acest Plan de angajament social și de mediu (ESCP) stabilește măsurile și acțiunile materiale, orice documente sau planuri specifice, precum și calendarul pentru fiecare dintre acestea.
3. Împrumutatul este responsabil pentru conformitatea cu toate cerințele ESCP chiar și atunci când implementarea măsurilor și acțiunilor specifice este condusă de ministerele menționate în secțiunea 1 de mai sus.
4. Acest ESCP poate fi revizuit din când în când în timpul implementării programului, pentru a reflecta gestionarea adaptivă a modificărilor programului și a circumstanțelor neprevăzute sau ca răspuns la evaluarea performanței programului efectuată în cadrul ESCP în sine. În astfel de circumstanțe, Împrumutatul va fi de acord cu modificările cu Creditorul și va actualiza ESCP pentru a reflecta aceste modificări. Acordul privind modificările aduse ESCP va fi documentat prin schimbul de scrisori semnate între creditor și împrumutat.
5. În cazul în care modificările Programului, circumstanțele neprevăzute sau performanța Programului au ca rezultat modificări ale riscurilor și impactului în timpul implementării Programului, Împrumutatul va furniza fonduri suplimentare, dacă este necesar, pentru a implementa acțiuni și măsuri pentru a aborda astfel de riscuri și impacturi.

MĂSURI ȘI ACȚIUNI MATERIALE	CALENDAR	INDICATORI DE REALIZARE
<p>1 RAPORTARE PERIODICĂ</p> <p>Împrumutul va pregăti și va prezenta împrumutului rapoarte anuale de monitorizare E&S cu privire la performanța Programului de mediu, social, sănătate și siguranță (ESHS), inclusiv, dar fără a se limita la implementarea ESCP, stadiul pregătirii și implementării documentelor E&S, activități de implicare a părților interesate etc. Acest raport poate fi un capitol din Raportul de monitorizare a programului mai larg sau un document de sine stătător.</p>	<p>Până la Data Finalizării Programului, în termen de o lună de la sfârșitul fiecărui an.</p>	<p>Împrumutătorul primește și aprobă rapoartele de monitorizare E&S..</p>
<p>2 INCIDENTE ȘI ACCIDENTE</p> <p>Împrumutul va notifica cu promptitudine orice incident sau accident legat de Program, care are sau este susceptibil să aibă un efect negativ semnificativ asupra mediului și/sau asupra comunităților afectate, publicului sau lucrătorilor.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pentru incidente sau accidente grave, notificați cu promptitudine Împrumutătorul și furnizați un raport specific care să includă suficiente detalii cu privire la accident, măsurile luate sau planificate pentru a-l rezolva și orice informații furnizate de orice contractant și entitate de supraveghere, după caz. - Toate celelalte incidente sau accidente sunt incluse în rapoartele anuale de monitorizare ESHS transmise Împrumutătorului. 	<p>Pentru incidente sau accidente grave: notificați Împrumutătorul în termen de 48 de ore de la aflarea incidentului sau accidentului și furnizați un raport specific în termen de 5 zile de la producerea evenimentului.</p>	<p>Împrumutătorul oferă o notificare scrisă confirmând primirea informațiilor.</p>
<p>3 EVALUAREA ȘI GESTIONAREA RISCURILOR ȘI IMPACTURILOR E&S LEGATE DE PROGRAMUL NAȚIONAL DE ÎMPĂDURIRE</p> <p>3.1. Referitor la evaluarea și gestionarea riscurilor și impacturilor E&S aferente proiectului OHL Vulcănești-Chișinău, documentația disponibilă în prezent este următoarea:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evaluarea impactului social și de mediu (ESIA) din iulie 2017. - Planul de management și monitorizare de mediu și social (ESMMP) din iulie 2017. - Cadrul de achiziție și compensare a terenurilor (LACP) din iulie 2017, convertit în Cadrul politicii de relocare (RPF) din decembrie 2018. - Planul de Implicare a Părților Interesate (SEP) din iulie 2017. <p>3.2. Împrumutul se angajează să implementeze proiectul OHL Vulcănești-Chișinău în conformitate cu recomandările și măsurile indicate în această documentație, în special cele descrise în tabelul 2 din ESMMP (Cerințe de management și monitorizare de mediu și social). ESMMP-Construcția va fi pregătită și implementată de către contractori, în conformitate cu ESS al Băncii Mondiale.</p> <p>3.3. Împrumutul va pune la dispoziția creditorului, în termen de maximum o lună: (i) orice nou studiu E&S, (ii) orice versiune nouă a studiilor existente și (iii) rapoartele finale de evaluare a performanței E&S a proiectului.</p>	<p>3.1. n/a</p> <p>3.2. Pe toată durata proiectului.</p> <p>3.3. Primirea documentelor E&S în termen de maximum o lună.</p>	<p>3.1. n/a</p> <p>3.2. Rapoartele de monitorizare E&S transmise creditorului includ detalii privind implementarea ESMMP.</p> <p>3.3. Împrumutătorul primește orice nou studiu E&S, o nouă versiune a studiilor existente și rapoartele finale de evaluare a performanțelor E&S ale programului..</p>